

UNIVERZITA KARLOVA

Filozofická fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2017

Martina Holá

UNIVERZITA KARLOVA

Filozofická fakulta

Katedra pomocných věd historických a archivního
studia

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Martina Holá

Problematika vývoje Národního digitálního archivu

The issue of the development of the National Digital
Archives

2017

Vedoucí práce: PhDr. Tomáš Dvořák

Poděkování

Ráda bych poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce PhDr. Tomáši Dvořákovi, za odborné vedení, cenné rady a vstřícnou pomoc, během mého zpracovávání bakalářské práce. Zároveň chci poděkovat PhDr. Ing. Milanu Vojáčkovi, PhD. za poskytnutí rozhovoru a mnoha cenných odpovědí na mé otázky.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze, dne

Jméno a příjmení

Abstrakt

Cílem bakalářské práce je zejména zpracování vývoje Národního digitálního archivu v Praze. Úvodní část věnuji porovnání analogového a digitálního dokumentu a dále široce diskutovanému tématu digitalizace samotné. Pro lepší zmapování problematiky zapojuji také srovnání se zahraničními digitálními archivy a stručný popis jejich vývoje. V neposlední řadě sleduji plnění původních plánů a vytyčených cílů na vznik Národního digitálního archivu. Společně s tím mapuji i legislativní vývoj vztahující se k řešené problematice a pokouším se o nastínění vhodných úprav těchto právních předpisů.

Klíčová slova

Národní digitální archiv, digitální dokument, digitální archivace, legislativa

Abstract

The aim of the bachelor thesis is particularly the development of the National Digital Archives in Prague. Introductory part is devoted to comparison of analog and digital document and subsequently widely discussed topic of digitization. For a better overview of the problem I also involved a comparison with foreign digital archives and brief description of their development. Last but not least, I follow the adherence of the original plans and set a goal for the development of the National Digital Archives. Along with that, I conduct a mapping of the legislative development, related to the solved issue and I try to outline some suitable adjustments of these regulations.

Key words

National Digital Archives, digital document, digital archiving, legislation

Obsah

Úvod	9
Vlastní text	10
1. Důležitost udržitelného uložení digitálních dokumentů	10
2. Legislativa spojená s ukládáním digitálních dokumentů a vznikem Národního digitálního archivu.....	13
2.1. Základní legislativní rámec	13
2.2. Vývoj v zákonodárství ovlivňující současný stav	18
3. Průběh realizace Národního digitálního archivu.....	20
4. Současný stav	38
5. Vývoj vybraných zahraničních digitálních archivů	41
5.1. Velká Británie – The National Archive.....	41
5.2. Nový Zéland – Archives New Zealand. Te Rua Mahara o te Kāwanatanga.....	48
6. Shrnutí.....	52
6.1. Srovnání vývoje NDA a zahraničních digitálních archivů	52
6.2. Návrh vývoje legislativy a jiných změn.....	54
Závěr.....	56
Seznam použité literatury	57
Seznam příloh.....	61

Seznam zkratek

Zkratky uvedené v textu pouze sporadicky jsou rozepsány v příslušné části nebo vyloženy v poznámkách pod čarou a nejsou zachyceny v tomto seznamu.

CBA	Cost Benefit Analysis
DRI	Digital Records Infrastructure
EROS	Electronic Records in Office Systems
ESSS	elektronický systém spisové služby
GDA	Government Digital Archive
ICT	Information and Communication Technologies
IOP	Integrovaný operační program
IROP	Integrovaný regionální operační program
IS	informační systém
ISO	International Organization for Standardization
ISSS	Internet ve státní správě a samosprávě
LTP	Long-term preservation
NA	Národní archiv
NDA	Národní digitální archiv
NDAD	National Digital Archive of Datasets
NA NZ	Národní archiv Nového Zélandu
NK NZ	Národní knihovna Nového Zélandu
OAIS	Open Archival Information System
TNA	The National Archives
XML	Extensible Markup Language
ZŘ	zadávací řízení
VŘ	výběrové řízení
VZ	veřejná zakázka
VVZ	Věstník veřejných zakázek

Úvod

Cílem této bakalářské práce je zmapování problematiky spojené se vznikem Národního digitálního archivu.

V první řadě se hodlám zaměřit na uvedení do kontextu a následné definování termínů, které jsou pro tuto práci klíčovými. Ve spojení s tím se pokusím nastínit důležitost ukládání dokumentů v digitální podobě a rozdílné obtíže oproti archivaci analogových dokumentů.

Další kapitola obsáhne skutečnosti, které předcházely vzniku digitálního archivu a řešily jeho problematiku. Zaměřím se na zákony, vyhlášky a další legislativu, která se zabývá digitální archivací a byla podnětem pro vznik projektu na dlouhodobé ukládání digitálních dokumentů.

V další části hodlám stručně nastínit první projekty a snahy českých archivářů o využívání výpočetních technologií. Zejména chci zmapovat původní plány a vize na vývoj NDA a následně je konfrontovat s reálným vývojem projektu, pro jehož lepší pochopení se pokusím využít informace o veřejných zakázkách, které byly k projektu vypsány.

Další kapitola bakalářské práce se bude zabývat stručným popisem vývoje zahraničních digitálních archivů. Přesněji se hodlám zaměřit na digitální archiv vybudovaný při Národním archivu ve Velké Británii a na Novém Zélandu. Na základě zjištěných informací bude následovat zhodnocení projektu Národního digitálního archivu České republiky a porovnání vývoje i současného stavu s výše zmíněnými zahraničními archivy.

Ve stejné kapitole budou nastíněny nutné legislativní změny a jiné nezbytné kroky, které je nutné ve spojení s problematikou NDA v blízké době řešit.

Pro vypracování práce bude čerpáno z řady rozmanitých zdrojů. Jednak ze zákonů a jiné legislativy spojené s archivnictvím a výběrem dokumentů. Dále také z Věstníku veřejných zakázek a dalších elektronických tržišť. Nesmím opomenout ani řadu prezentací pracovníků Národního archivu, které přednesli na konferencích jako je Internet ve státní správě a samosprávě nebo Co po nás zbude.

Dále využiji odbornou literaturu a periodické publikace z archivního prostředí, která se týkají dané materie, přičemž se nemíním omezit pouze na zdroje z českého prostředí, ale chci čerpat i z dostupné zahraniční literatury. Stranou nezůstanou ani webové stránky všech zmiňovaných archivů a jimi zveřejněné výroční zprávy.

Vlastní text

1. Důležitost udržitelného uložení digitálních dokumentů

Základním a spojujícím prvkem pro veškerou problematiku, kterou se bude tento text následně zabývat, je pojem archivnictví. Samo archivnictví je v podstatě staré jako lidstvo samo. Vznikalo společně s utvářením prvních mocenských organizací ve společnosti, a to kvůli nutnosti uložení jejich významných listin a dokumentů. S archivováním a systematickým ukládáním dokumentů se tak můžeme setkat již v Orientu či starověkém Římě a Řecku. Slovo archiv má kořeny v řečtině, kde archeion znamenalo vládní nebo úřední instituci a zároveň veškeré písemnosti z její provenience.¹

Od těch dob prošlo archivnictví značným vývojem. Jeho základní podstata se však nemění. Dnes je podle zákona vymezováno jako *obor lidské činnosti zaměřený na péči o archiválie jako součásti národního kulturního dědictví a plnící funkce správní, informační, vědecké a kulturní*. S tím, že pod pojem péče se zahrnuje i *výběr, evidence, ochrana, archivní zpracování, uložení a zpřístupnění archiválií*.²

V návaznosti na výše zmíněné by se hodilo vyložit několik dalších pojmů, které se s danou problematikou pojí a budou nás provázet celým textem. V první řadě chci zmínit pojem *archiválie*. Tou se podle legislativy rozumí *dokument vybraný k trvalému uložení, kvůli době svého vzniku, původu, obsahu, vnějším znakům nebo trvalé hodnotě*. S ohledem na svůj *politický, hospodářský, právní, historický, kulturní, vědecký či informační význam* jsou určeny k trvalému uložení v archivu.³ Nemusí se jednat pouze o listinné dokumenty, do této kategorie se řadí i trojrozměrné objekty jako například typáře nebo razítka.

Pojem dokument je definován v řadě pramenů, nejčastěji je však používána formulace ze zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě. Jeho § 2 písm. e) říká, že je *dokumentem každá písemná, obrazová, zvuková nebo jiná zaznamenaná informace, ať již v podobě analogové či digitální, která byla vytvořena původcem⁴ nebo byla původci doručena*.⁵

Jednou z podmnožin dokumentu je tedy dokument analogový. Ten bývá v literatuře popisován jako dokument zaznamenaný na fyzickém médiu, což je zejména papír či

¹ ŠTOURAČOVÁ, Jiřina. Úvod do archivnictví. Brno: MU Brno, 2002. s. 6 ISBN 80-210-2216-7.

² § 2 písm. b) zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů.

³ § 2 písm. f) zákona o archivnictví č. 499/2004 Sb.

⁴ Původcem se podle archivního zákona § 2 písm. d) rozumí každý, z jehož činnosti dokument vznikl nebo mu byl doručen či jinak předán.

⁵ Zákon č. 499/2004 Sb.

v dřívějších dobách například pergamen. Tento druh dokumentu je snadno uživatelsky vnímatelný a k jeho přečtení není zapotřebí zvláštní techniky. Analogové dokumenty se dají fyzicky spojovat a vytváří tak spisy dokumentů. Mezi jejich další vlastnosti patří vázanost k jednomu místu a případná prostorová náročnost, ztrátová reprodukce a samozřejmě problematičtější a zdoluhavější předávání těchto dokumentů.⁶

Zmíněným obtížím předchází digitální dokument, který je pro dnešní dobu stěžejní převážně v oblasti komunikace. Na rozdíl od analogového dokumentu má jako nosič datový soubor nebo datovou zprávu. V rámci veřejné správy musí být tyto soubory doplňovány o metadata⁷, která dokumenty blíže určují a evidují v sobě provedené změny. Digitální dokument je možné reprodukovat a zpracovávat nebo předávat jiným uživatelům.⁸

Zmíněné reprodukce digitálních dokumentů nejsou uživatelsky rozpoznatelné od originálu a jsou označovány jako identické.⁹ Pro udržení důvěryhodnosti dokumentů v digitální podobě je nutné zajistit neporušenost obsahu, čitelnost dokumentu a neměnnost v čase, čemuž může napomáhat řada autentizačních prvků, které se v dnešní době užívají.

Analogovému dokumentu hrozí újmy způsobené zubem času, vlivem prostředí nebo špatným zacházením. U digitálních dokumentů se však vyskytuje i možnost morálního zastarávání. To se dá popsat tak, že morální životnost úložných nosičů digitálních informací a technických zařízení sloužících k dešifrování digitálních záznamů je kratší než jejich fyzická životnost. Tento proces se pojí se snížením používání starších nosičů, společně s tím však klesá i míra jejich použitelnosti¹⁰. Mezi takové nosiče digitálních informací je v dnešní době možné zařadit už i dříve používané diskety, některé typy videokazet, děrné štítky ale i kompaktní disky.

Mezi problémy digitálních dokumentů se dá zařadit také fakt, že data uložená na digitálních nosičích jsou velice náchylná na mechanické poškození, které má většinou na

⁶ VOJTÁŠEK, Filip. Dlouhodobá archivace digitálních dokumentů. *Ikaros* [online]. 2000, ročník 4, číslo 10 [cit. 2017-07-29]. urn:nbn:cz:ik-10646. ISSN 1212-5075. Dostupné z: <http://ikaros.cz/node/10646>.

⁷ Metadata obsahují data popisující souvislosti, obsah a strukturu dokumentu a jeho správu v průběhu času. Základní pojmy z oblasti archivnictví a spisové služby.

Masarykův ústav a archiv Akademie věd České republiky: Spisová služba v Akademii věd ČR [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: https://www.mua.cas.cz/sites/default/publicFiles/SOUBORY/2015/09/15/15-28-46/zakladni-pojmy-z-archivnictvi-a-spisove-sluzby_2015.pdf.

⁸ CUBR, Ladislav. *Dlouhodobá ochrana digitálních dokumentů*. Praha: Národní knihovna České republiky, 2010. ISBN 978-80-7050-588-5, s. 10-13, 36.

⁹ KUNT, Miroslav a Tomáš LECHNER. *Spisová služba*. Praha: Leges, 2015. ISBN 978-80-7502-083-3, s. 265.

¹⁰ Macek, Oskar – Wanner, Michal: *Co by se stalo kdyby? Problémy a možné důsledky vyplývající z využívání výpočetní techniky ve společnosti*. Archivní časopis, 2000, roč. 50, č. 1, s. 1–8.

svědomí nenávratnou ztrátu uchovávané informace. Jedná se například o přelomení diskety nebo pouhé poškrábání CD, které způsobí neschopnost čtecího zařízení rozšifrovat informace.

Jak jsem již naznačila, i archivnictví se během let vyvíjí a musí reagovat na aktuální potřeby úřadů i společnosti. V dnešní době stále narůstajícího byrokratického aparátu a počtu vytvářených a uchovávaných informací se překotně zvyšuje i množství digitálních dokumentů a zároveň klesá produkce dokumentů analogových. Tyto změny jsou spojeny s příchodem nových technologií a s jejich zaváděním do státních úřadů. V návaznosti na to původci produkují velkou míru dokumentů v elektronické podobě, z nichž je pak nutné vybírat ve skartačním řízení digitální archiválie. Společně s tím přichází řada problémů ohledně předávání digitálních dokumentů a jejich ukládání tak, aby bylo možné je dále zpracovávat a využívat.

V návaznosti na to se před lety začal diskutovat velmi akutní problém ukládání digitálních dokumentů. A to takovým způsobem, aby bylo zaručeno bezpečné uložení dokumentů včetně uchování jejich autentizačních prvků, které u dokumentu zaručují jeho existenci a neměnnost v čase. A v neposlední řadě i možnost následného zpřístupňování archivovaných digitálních dokumentů jak archivářům, tak badatelům.¹¹

Úvahy o možnostech jiného než analogového uchovávaní a zpracovávání archiválií se začaly objevovat s nástupem prvních výpočetních technologií. Již v 80. letech vzniklo odborné fórum složené z archivářů a odborné skupiny České vědecko-technické společnosti, které diskutovalo nové poznatky o informačních metodách pronikajících do oboru.¹²

Ještě před tím, v roce 1968, pojednával Jaroslav Honc ve výroční zprávě archivu o problémech při podchycování obsahu archiválií za pomoci „pamětního stroje“. A již začátkem 70. let bylo do plánů archivu zahrnuto zahájení příprav na využívání výpočetní techniky.¹³

¹¹ KNOLL, Adolf. Digitalizace vzácných dokumentů. *Ikaros* [online]. 1999, ročník 3, číslo 9 [cit. 2017-07-29]. urn:nbn:cz:ik-10390. ISSN 1212-5075. Dostupné z: <http://ikaros.cz/node/10390>.

¹² *Aby na nic a na nikoho nebylo zapomenuto: K jubileu ústředního archivu českého státu 1954–2004*. Praha: Státní ústřední archiv v Praze, 2004. ISBN 80-86712-11-7, str. 200.

¹³ Tamtéž, s. 200.

2. Legislativa spojená s ukládáním digitálních dokumentů a vznikem Národního digitálního archivu

2.1. Základní legislativní rámec

První teorie o archivaci digitálních dokumentů se na našem území objevují převážně v druhé polovině devadesátých let 20. století. Jejich rozvíjení se mezi lety 2001-2005 věnoval především Národní archiv společně s odborem archivní správy Ministerstva vnitra a s Českým vysokým učením technickým.¹⁴ V rámci této spolupráce byly řešeny projekty jako:

- Dlouhodobé uchovávání a zpřístupňování dokumentů v digitální podobě s celostátní působností (2001-2002)
- Dlouhodobé uchovávání a zpřístupňování dokumentů v digitální podobě (2004)
- Dlouhodobé uchovávání a zpřístupňování dokumentů v digitální podobě - II (2005)
- Péče o dlouhodobě uchovávané digitální archiválie (2007-2008)¹⁵

Podílela se na nich i řada významných osob z archivního prostředí. Za Státní ústřední archiv zejména Miroslav Kunt a z archivní správy Oskar Macek nebo Michal Wanner. Výsledkem byla řada důležitých poznatků, které byly publikovány v periodických odborných publikacích, jako je Archivní časopis nebo Sborník archivních prací.¹⁶

Důležitým krokem k rozvoji digitální archivace bylo vládní usnesení č. 11 o *dlouhodobém uchovávání a zpřístupňování dokumentů v digitální podobě* vydané dne 7. 1. 2004. V něm vláda ukládá:

- „*místopředsedovi vlády a ministru vnitra zpracovat ve spolupráci s ministrem informatiky projekt dlouhodobého uchovávání a zpřístupňování dokumentů (...)*“.
- „*Členům vlády spolupracovat s 1. místopředsedou vlády a ministrem vnitra při shromažďování podkladů pro zadání projektu (...)*“.¹⁷

¹⁴ BERNAS, Jiří. Národní digitální archiv. *Knihovna* [online]. 2009, roč. 20, č. 1, s. 22-29 [cit. 2017-07-30]. Dostupný z: <http://knihovna.nkp.cz/knihovna91/bernas.htm>. ISSN 1802-8772.

¹⁵ DVORÁK, Tomáš. *Archivy v digitálním světě* [online], s. 6 [cit. 2017-08-17]. Dostupné z: http://konference.osu.cz/sjezd2011ostrava/dok/sekce_a/dvorak_tomas.pdf.

¹⁶ SULITKOVÁ, Ludmila a Radek POKORNÝ. *Archivnictví a spisová služba: Archivní teorie a metodika* [online], s. 45 [cit. 2017-08-17]. Dostupné z: http://ff.ujep.cz/archivnictvi/archivni_theorie.pdf.

¹⁷ Usnesení vlády České republiky č. 11/2004 k dlouhodobému uchovávání a zpřístupňování dokumentů v digitální podobě.

Nedlouho po vydání vládního usnesení č. 11, přesněji 23. 9. 2004 vstoupil v platnost zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, který podrobně řeší otázky archivnictví a spisové služby. Během let byl mnohokrát novelizován a doplňován řadou prováděcích právních předpisů. Prvním z nich byla vyhláška č. 646/2004 Sb., která vešla v platnost pouhé tři měsíce po archivním zákonu a podchycuje celý životní cyklus dokumentu u původce. Obě normy se však zabývají zejména právní úpravou spojenou s analogovými dokumenty.

Ze zákonů důležitých pro oblast archivnictví a veřejné správy je třeba zmínit zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, tzv. zákon o eGovernmentu. Tento zákon předepisuje veřejné správě povinnost provádět elektronické úkony vůči fyzickým i právnickým osobám a zejména vůči sobě navzájem. Jako zásadní zlom v elektronické komunikaci byla totiž představena datová schránka, která zajišťuje doručování úředních zpráv v elektronické podobě. Její zřízení je povinné pro orgány státní moci a právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku.¹⁸

Zákon dále popsal autorizovanou konverzi dokumentů, která se zabývá převáděním dokumentů z digitálních na analogové a naopak a zároveň ověřuje shodu jejich obsahu, společně s připojením ověřovací doložky. To vše podporuje přechod na elektronické úřadování, urychluje vyřizování záležitostí, komunikaci s úřady i mezi nimi a napomáhá efektivnější práci v ESSS.¹⁹

Vrátíme-li se k zákonu o archivnictví, je nezbytné uvést jeho novelizaci č. 190/2009 Sb., a § 46 odst. 3, který pojednává o NA v oblasti péče o digitální archiválie. Zde se píše, že NA ukládá, zpracovává a zpřístupňuje archiválie v digitální podobě.²⁰

Tímto zákonem byl do archivního zákona přidán i § 63. Ten předepisuje krajům, hlavnímu městu Praze a veřejnoprávním původcům, mezi které patří:

1. *organizační složky státu*
2. *ozbrojené síly*
3. *bezpečnostní sbory*
4. *státní příspěvkové organizace*
5. *zdravotní pojišťovny*

¹⁸ § 4-6 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.

¹⁹ § 22-26 zákona č. 300/2008 Sb.

²⁰ Zákon č. 190/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

6. *právníkové osoby zřízené zákonem*

povinnost vést spisovou službu v elektronické podobě prostřednictvím elektronického systému spisové služby. Další řadě původců poskytuje zákon možnost volby mezi elektronickou nebo listinnou podobou spisové služby.²¹

Tento krok samozřejmě vyvolává otázky ohledně budoucího výběru dokumentů, jejich skartace a následného uložení. Právě problematikou předávání elektronických dokumentů do archivu se ale zákon nezabývá a v § 9 odst. 2 odkazuje na skutečnost, že podrobnosti o řízení a vyřazování dokumentů budou podchyceny v prováděcím právním předpisu.

Dalším právním předpisem byla vyhláška o podrobnostech výkonu spisové služby č. 191/2009 Sb., ta se zmiňuje o ukládání digitálních dokumentů. V § 17 je sice uvedeno, že digitální dokumenty zařazené do skartačního řízení se ukládají ve stanovených výstupních formátech a s metadaty. Nikde se však neuvádí, jak probíhá jejich následná skartace, natož předání k uložení do digitálního archivu.²²

Od poloviny roku 2009 vstoupil v platnost i národní standard pro elektronické systémy spisové služby. Ten stanovuje základní požadavky na funkce těchto systémů a vytváří sjednocující parametry pro výkon spisové služby vztahující se k dokumentům v digitální podobě.²³

Ve spojení s Národním digitálním archivem (NDA) je nezbytné zmínit i věcný záměr zákona o Národním digitálním archivě a digitálních archiváliích, který byl řešen v letech 2009 a 2010. Mezi hlavní impulzy řešení této problematiky patří zejména výše zmíněný zákon č. 300/2008 Sb. Ten přinesl rozhodně velký pokrok do fungování úřadů, nicméně zapříčinil i obrovský nárůst dokumentů v elektronické podobě a stále naléhavější potřebu se řádně postarat o jejich trvalé uložení.²⁴

Dalším důvodem pro předložení tohoto záměru byla i potřeba sjednotit právní předpisy ohledně péče o digitální archiválie. Plánovaný zákon měl také odstranit výkladové a aplikační nedostatky a zejména naplnit vládní usnesení spojená s NDA.²⁵ V neposlední řadě

²¹ Zákon č. 499/2004 Sb.

²² Vyhláška č. 191/2009 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby.

²³ Národní standard pro elektronické systémy spisové služby, zveřejněný ve věstníku Ministerstva vnitra, 2009.

²⁴ Zpráva o hodnocení dopadů regulace věcného záměru zákona o Národním digitálním archivě a digitálních archiváliích z r. 2010. Dostupné z: <https://apps.odok.cz/attachment/-/down/KORN7ZDJH8S4>, s. 2.

²⁵ Usnesení vlády ze dne 7. ledna 2004 č. 11, ze dne 10. května 2006 č. 500 a z 21. dubna 2008 č. 447.

měla být v zákonu zakotvena i komplexní péče o digitální archiválie a využívání archiválií v digitální podobě prostřednictvím Národního portálu.²⁶

Věcný záměr byl schválen 1. 3. 2010 na schůzi vlády České republiky a ministři vnitra byla uložena povinnost předložit vládě do konce února 2011 paragrafové znění navrhovaného zákona.²⁷ Nicméně realizace nového zákona o Národním digitálním archivu se nakonec neuskutečnila.

Tento fakt zapříčinil řadu modernizací archivních předpisů, jelikož vláda navrhla jako další postup včlenění připravených ustanovení záměru o NDA a digitálních archiváliích do stávajících právních norem. Jednou z těchto změn byl i zákon č. 167/2012 Sb., kterým se novelizuje archivní zákon.²⁸

Mezi další důležité milníky patří vládní usnesení číslo 447, které bylo vydáno dne 21. 4. 2008. Vláda v něm schvaluje čerpání finančních prostředků určených na vybudování Národního digitálního archivu ve výši 400 000 000 Kč.

V usnesení je definováno, jaké množství prostředků má být čerpáno v jednotlivých letech mezi roky 2008 až 2011.

- v roce 2008 – 30 000 000 Kč
- v roce 2009 – 60 000 000 Kč
- v roce 2010 – 280 000 000 Kč
- v roce 2011 – 30 000 000 Kč

Dále je Vládou uložena ministru vnitra povinnost nárokování finančních zdrojů ve výši 85 % celkových nákladů programu NDA z evropských strukturálních fondů v rámci Integrovaného operačního programu (IOP). A také zajištění peněžních prostředků pro fungování NDA. Tento bod má být zajištěn až po ukončení projektu v roce 2011 a výše prostředků má činit 6 % pořizovacích nákladů vynaložených na projekt.²⁹

²⁶ Zpráva o hodnocení dopadů regulace věcného záměru zákona o Národním digitálním archivu a digitálních archiváliích z r. 2010. Dostupné z: <https://apps.odok.cz/attachment/-/down/KORN7ZDJH8S4>, s. 2-3.

²⁷ Z jednání schůze vlády České republiky dne 1. března 2010. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2010 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/cthh/docDetail.aspx?docid=21423687&doctype=ART>.

²⁸ Zákon č. 167/2012 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů.

²⁹ Usnesení vlády České republiky č. 447/2008 k zabezpečení plnění úkolů ve věci vybudování Národního digitálního archivu.

Čerpání finančních zdrojů pro NDA je dále řešeno v usnesení vlády č. 536 ze dne 14. 5. 2008. Zde je uvedeno, že tento projekt byl s ohledem na své záměry zařazen do čerpání Strukturálních fondů Evropské unie v oblasti Smart Administration.³⁰

V roce 2010, přesněji 15. 11.³¹ zasedala hodnotící komise k výzvě IOP – Elektronizace služeb veřejné správy a byl tak schválen projekt od Národního archivu. Jeho celková hodnota byla více než 466 milionů korun.³² Za cíl projektu bylo stanoveno vybudování Národního digitálního archivu, který bude zajišťovat bezpečné uchování elektronických dokumentů vybraných k trvalému uložení. Dalším cílem bylo zaručení jejich udržitelnosti a následné zpřístupňování nejen subjektům veřejné správy, ale i občanům samotným. Společně s projektem měla vzniknout i metodika pro standardizaci správy dokumentů v elektronické podobě.³³

Další novela archivního zákona vstoupila v účinnost dne 1. 7. 2012. Jednalo se o zákon č. 167/2012 Sb. Tímto krokem byly do zákona mimo jiné přidány i § 18b a 18c. První z nich řeší portály pro zpřístupnění archiválií v digitální podobě, které mají být uloženy v NA. A to tak, aby u nich byla možná vzdálená dostupnost přes Národní portál. Digitální archiválie uložené v digitálním archivu mají být zpřístupňovány stejným způsobem, ale v portálu, který spravuje digitální archiv.

Nicméně nikde se stále nemluví o NDA ale pouze o digitálním archivu, který není blíže specifikován. V § 15 odst. 3 tohoto zákona se jen uvádí, že za digitální archiv je považován archiv, *jehož zřizovateli je uděleno oprávnění k ukládání archiválií v digitální podobě.*

V odstavci 3, § 18b je uvedeno, že přes Národní portál, který je informačním systémem veřejné správy se provádí výběr, příjem a přístup k archiváliím v digitální podobě společně s jejich metadaty. Druhý ze zmíněných paragrafů se dále zabývá správou metadat archiválií.³⁴

³⁰ Usnesení vlády České republiky č. 536/2008 o strategických projektových záměrech pro čerpání finančních prostředků ze Strukturálních fondů Evropské unie v rámci Smart Administration - příloha ke strategii Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby.

³¹ Komentář k souladu plánovaných projektů se Strategii Smart Administration. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2010 [cit. 2017-07-31]. Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/priloha-c-2-dzr-cast-i-pdf.aspx.

³² Komise schválila projekt Národního archivu ve výzvě č. 10 IOP. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2010 [cit. 2017-07-31]. Dostupné z: <http://www.osf-mvcr.cz/aktuality/komise-schvalila-projekt-narodniho-archivu-ve-vyzve-c-10-iop>.

³³ Národní digitální archiv. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2010 [cit. 2017-07-31]. Dostupné z: <http://www.osf-mvcr.cz/narodni-digitalni-archiv-1>.

³⁴ Zákon č. 167/2012 Sb.

Celým životním cyklem dokumentu se podrobněji zabývá vyhláška č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby. V jejím § 20 odst. 5 se uvádí, že „*Veřejnoprávní původce sestaví z ESSS³⁵ (...) seznam dokumentů určených k posouzení ve skartačním řízení. Tento seznam je tvořen podle schématu XML pro vytvoření datového balíčku SIP³⁶ stanoveného národním standardem a obsahuje metadata podle schématu XML pro zaznamenání popisných metadat uvnitř datového balíčku SIP stanoveného národním standardem.*“³⁷

Jsou-li dokumenty v digitální podobě vybrány k trvalému uložení, předá původce jejich repliky i s metadaty příslušnému archivu. Následně původce provede smazání dokumentů ze svého ESSS. Tento postup je zmíněn už i ve změně zákona o archivnictví, která vstoupila v účinnost měsíc před vyhláškou č. 259/2012 Sb. Zde se uvádí, že repliky archiválií v digitální podobě se ukládají v Národním archivu.³⁸

2.2. Vývoj v zákonodárství ovlivňující současný stav

Do aktuálnějšího vývoje v rámci předpisů, o které se opírá současné fungování a vyvíjení NDA, patří zajisté i vládní usnesení č. 611/2013. Díky němu se Národnímu digitálnímu archivu dostalo dalších finančních prostředků, které byly velice důležité pro budoucí vývoj projektu. V usnesení z 9. 8. 2013 vláda bere na vědomí zprávu o změně termínu dokončení projektu na 30. 6. 2014.

Výše uvádím, že původně vláda stanovila částku pro vybudování NDA na 400 000 000 Kč. Svým usnesením dále povolila navýšení částky o 66 433 000 Kč, výsledná hodnota tedy činí 466 433 000 Kč. Zásadním je IV. bod ustanovení, díky kterému měly být pro NDA zajištěny prostředky na jeho provoz. V druhé polovině roku 2014 se jednalo o částku 17 444 048 Kč a následující roky dokonce o 34 888 096 Kč.³⁹

Při porovnání právě zmíněného usnesení a usnesení č. 447/2008 je patrné, že se dokončení projektu razantně posunulo a prostředky určené na provoz NDA byly vypláceny až v roce 2014, nikoliv 2011, jak bylo původně plánováno.

³⁵ ESSS, Elektronický systém spisové služby.

³⁶ SIP, Submission Information Package–balíčky informací přijímané od původce do digitálního archivu.

³⁷ Vyhláška č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby.

³⁸ Zákon č. 167/2012 Sb.

³⁹ Usnesení vlády České republiky č. 611/2013 Informace o stavu projektu vybudování národního digitálního archivu a předpokladech zajištění jeho standardního provozu.

V roce 2015 vyhlásilo Ministerstvo vnitra výzvu k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) za účelem modernizace veřejné správy. Národní archiv se výzvy účastnil a v současné době díky financím z Integrovaného regionálního operačního programu realizuje projekt Národní digitální archiv II.⁴⁰

Posledním bodem, který hodlám zmínit, je aktuální čtvrtá novelizace Národního standardu pro elektronické systémy spisové služby, která byla zveřejněna ve věstníku Ministerstva vnitra, částka 57/2017 a řeší se v něm například problematika tvorby balíčků SIP.⁴¹

⁴⁰ DotaceEU.cz: Výzva č. 17 E-legislativa a E-sbírka, Národní digitální archiv [online]. [cit. 2017-08-17]. Dostupné z: <https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Microsites/IROP/Vyzvy/Vyzva-c-17-e-Legislativa-a-e-Sbirka,-rozvoj-Narodniho-digitalniho-arch>.

⁴¹ Národní standard pro elektronické systémy spisové služby, zveřejněný ve věstníku Ministerstva vnitra, částka 57/2017.

3. Průběh realizace Národního digitálního archivu

V reakci na potřebu ukládání digitálních dokumentů, kterou jsme rozebrali v předchozích kapitolách, vznikl projekt na vybudování *Pracoviště pro dlouhodobé uchovávání a zpřístupňování dokumentů v digitální podobě* jinak zvaný Národní digitální archiv. O jeho úspěšné dokončení se staral Národní archiv, který je správním úřadem a zároveň ústředním archivem státu, přímo podléhající ministerstvu vnitra.⁴²

Samotné navržení digitálního archivu vychází z mezinárodního standardu OAIS (ISO 14721:2003 – Open Archival Information System,⁴³ na jehož základě jsou budovány digitální archivy po celém světě, jako například ve Velké Británii, Austrálii nebo Spojených státech amerických.⁴⁴ Podle této normy musí být dokumenty v elektronické podobě včetně metadat kompletovány do ucelených balíčků SIP, AIP nebo DIP podle toho,⁴⁵ komu mají být předány či zveřejněny.

Oficiální schválení projektu bylo vydáno usnesením vlády č. 11 o *dlouhodobém uchovávání a zpřístupňování dokumentů v digitální podobě*, které bylo vydáno dne 7. 1. 2004.⁴⁶ V návaznosti na usnesení se začal v NA vytvářet tým, který vypracoval materiály k projektu a zadávací dokumentaci, na jejímž základě byla vyhlášena VZ na *Projekt pracoviště pro dlouhodobé ukládání a zpřístupňování dokumentů v digitální podobě*.

Původní zadávací řízení (ZŘ) na vypracování technologického projektu bylo však ukončeno⁴⁷ a muselo být vypsáno ještě dvakrát. Až výběrové řízení ze dne 8. 8. 2007 bylo úspěšně uzavřeno. Z jedenácti zájemců zakázku vyhrála společnost ICZ a.s. s nabídkou v celkové hodnotě 4 200 000 Kč. Výsledný projekt byl pak zadavateli dodán v březnu roku 2008.⁴⁸

V návaznosti na úspěšné zadání zmíněné zakázky vydala vláda další usnesení č. 447/2008, kterým bylo schváleno nárokování části finančních prostředků na vybudování

⁴² Historie projektu. *Národní archiv* [online]. [cit. 2017-07-30]. Dostupné z: <http://www.nacr.cz/digitalni-archiv/projekt-nda/historie-projektu/>.

⁴³ V současné době je platný mezinárodní standard ISO 14721:2012.

⁴⁴ BERNAS, J. Národní digitální archiv. *Knihovna* [online]. 2009 [cit. 2017-07-30].

⁴⁵ AIP, Archival Information Package – balíčky s metadaty pro uložení v digitálním archivu, DIP, Dissemination Information Package – pro zpřístupňování archiválií, vytvořeny na základě badatelského dotazu.

⁴⁶ Vládní usnesení č. 11/2004.

⁴⁷ Seznam souvisejících formulářů. *Věstník veřejných zakázek* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: <https://old.vestnikverejnychzakazek.cz/cs/Searching/RelatedContracts?Code=60003937>.

⁴⁸ Seznam souvisejících formulářů. *Věstník veřejných zakázek* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: <https://old.vestnikverejnychzakazek.cz/cs/Searching/RelatedContracts?Code=60004378>.

NDA z Evropských strukturálních fondů.⁴⁹ Jeho vydání poskytlo NA prostředky na výstavbu a nic tak nebránilo započetí prvních prací. V podkapitole o základním legislativním rámci popisují toto usnesení podrobněji.

Podle původního projektu společnosti ICZ a.s. bylo budování digitálního archivu rozděleno do tří základních částí, z nichž se každá dále člení na několik etap. V první přípravné fázi měly být kompletně zadány veřejné zakázky a zároveň řešeno zakotvení podstaty NDA v legislativě a provedení všech nutných úprav právních předpisů.

V druhé fázi zaměřené na budování se plánovalo celé řešení SW a HW, vybudování prostorů pro zřízení pracoviště a instalace technologií. Dále měl proběhnout testovací provoz a následně mělo dojít i k oficiálnímu předání dokončeného projektu Národnímu archivu.

Poslední ze tří fází se zabývá ověřením. Během této etapy měl proběhnout ověřovací provoz a následná příprava na reálné fungování. V jejím rámci měli být proškoleni pracovníci archivu i původců a dále doplněn potřebný HW i SW.⁵⁰

Časový rámec pro vznik zmiňovaných etap byl nastíněn následovně:⁵¹

Fáze projektu	Délka trvání	Předpokládaný konec fáze projektu
1. Fáze příprava	1 rok	konec roku 2008
2. Fáze budování	2 roky	konec roku 2010
3. Fáze ověření	1 rok	konec roku 2011
4. Fáze provozu		od roku 2012

Na dokončení první fáze měl mít archiv od doby vytvoření projektu necelých devět měsíců. Samotné dokončení a předání NDA mělo navíc proběhnout ještě před koncem Integrovaného operačního programu 2007–2013, ze kterého projekt čerpal peníze.

Nicméně již v tomto období se vytvoření projektu zpomalovalo. V roce 2009 byla dokončena studie proveditelnosti a Cost Benefit Analysis (CBA). Také byla připravena řada podkladů pro projektovou žádost, která byla podána v roce 2010 po vyhlášení výzvy k první

⁴⁹ Vládní usnesení č. 447/2008.

⁵⁰ Přesnější nástin všech etap projektu NDA je zařazen do kapitoly příloh, kde je popisován na obrázcích číslo 1 až 5.

⁵¹ Historie projektu: Projekt pracoviště pro dlouhodobé ukládání a zpřístupňování dokumentů v digitální podobě. *Národní archiv*, s. 275. [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: http://www.nacr.cz/wp-content/uploads/2015/12/nda_proj1.pdf.

ose Integrovaného operačního programu.⁵² Neprodleně po schválení této žádosti v roce 2011 byl projekt zahájen a začala jeho realizace.⁵³

Ve zmíněné žádosti byl projekt rozdělen na dvě hlavní části s tím, že první je stavební a ta druhá technická. Dále se v ní předpokládá, že při zdárném postupu by do konce června roku 2010 mohla být dokončena rekonstrukce záložního pracoviště a v únoru následujícího roku i nové prostory pracoviště hlavního. Mezi tím měly být nainstalovány technologické náležitosti, následně v létě roku 2011 zahájen zkušební provoz a oficiální spuštění mělo Národní digitální archiv čekat 1. 1. 2012.⁵⁴

Dne 29. 11. 2010 byla vypsána další zakázka. Tentokrát se jednalo o *zadávací řízení na dodavatele informačních a komunikačních technologií (ICT) a implementaci a vývoj softwaru*. Toto řízení bylo mezi roky 2010 a 2012 vypsáno celkem třikrát. Jeho cílem bylo vybrání dodavatele na vybavení NDA těmito technologiemi. Všechny zakázky byly neúspěšné a poslední byla zrušena na základě rozhodnutí Úřadu na ochranu hospodářské soutěže kvůli nedodržení postupu zadávacího řízení stanoveného zákonem.⁵⁵

Ve stejný den byly zveřejněny i další dvě zakázky. První z nich byla vypsána na *projektanta stavebních prací - záložního pracoviště*. Cílem bylo vybrat dodavatele na zpracování projektu rekonstrukce budov záložního pracoviště NDA v Hluboké nad Vltavou. Zakázku se nedařilo zadat a byla vypisována opakovaně. Její úspěšné zadání proběhlo až 27. 10. 2011, kdy ji z celkového počtu šestnácti uchazečů vysoutěžil G DESIGN, spol. s r. o. s nabídkovou cenou 475 000 Kč bez DPH.⁵⁶

Druhá ze zakázek měla stejný cíl s rozdílem, že se vztahovala k *hlavnímu pracovišti*. Nicméně i této problematice se archiv musel věnovat několikrát, jelikož první tři řízení byla neúspěšná. Vítězem se nakonec stala společnost di5 architekti inženýři s.r.o., se kterou zadavatel podepsal 12. 10. 2011 smlouvu v celkové hodnotě 1 070 788 Kč bez DPH.⁵⁷

⁵² BERNAS, J. Národní digitální archiv. *Knihovna* [online]. 2009 [cit. 2017-08-18].

⁵³ STODŮLKA, Zbyšek. 16. konference Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2015: Národní digitální archiv po roce zkušebního provozu. *SKIP* [online]. 2015 [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: <http://bulletin.skipcr.cz/prezentace/archivy-2015/Stodulka.pdf>.

⁵⁴ BERNAS, J. Národní digitální archiv. *Knihovna* [online]. 2009 [cit. 2017-08-18].

⁵⁵ Seznam souvisejících formulářů. *Věstník veřejných zakázek* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: <https://old.vestnikverejnychzakazek.cz/cs/Searching/RelatedContracts?Code=60053175>.

⁵⁶ Seznam souvisejících formulářů. *Věstník veřejných zakázek* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: <https://old.vestnikverejnychzakazek.cz/cs/Searching/RelatedContracts?Code=60053176>.

⁵⁷ Seznam souvisejících formulářů. *Věstník veřejných zakázek* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: <https://old.vestnikverejnychzakazek.cz/cs/Searching/RelatedContracts?Code=60058833>.

Obrázek č. 1 Schéma objektu; NDA - Výběr zpracovatele dokumentace pro provádění stavby hlavního pracoviště: Zadávací dokumentace, příloha č. 1, část 1 [online]. In: 2013 [cit. 2017-07-30]. Dostupné z: https://www.profilzadavatele.cz/profil-zadavatele/narodni-archiv_217/.

Jak vyplývá z předchozího textu, NDA se měl skládat ze dvou oddělených pracovišť. Jedno hlavní, které mělo nově vzniknout při budově NA na Chodovci, kde většina stavby měla být situována v podzemní. Druhé, záložní pracoviště se mělo nacházet v rekonstruovaných prostorách v areálu Hasičského záchranného sboru ČR v Hluboké nad Vltavou.

V návaznosti na úspěšné zadání zakázky na dodavatele projektu stavby hlavního pracoviště bylo 2. 8. 2012 vypsáno řízení na *poskytovatele stavebních prací*. Dílo, které bylo předmětem zakázky, mělo být realizováno během devíti měsíců od podepsání smlouvy.

I tato VZ byla řešena opakovaně a na podzim roku 2014 definitivně zrušena zveřejněním písemné zprávy o ukončení zadávacího řízení.⁵⁸ Ve stejnou dobu se opět řešil i *dodavatel rekonstrukčních prací prostor záložního pracoviště*. Dodavatelem se dne 7. 11. 2013 stala společnost Metrostav a.s.⁵⁹ a na plnění zakázky měla podle zadávací dokumentace pouhých šest měsíců.⁶⁰

⁵⁸ NDA, zadávací řízení na dodavatele stavebních prací, hlavní pracoviště. *Nástroj pro veřejné zakázky* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: https://www.profilzadavatele.cz/profil-zadavatele/narodni-archiv_217/nda-zadavaci-rizeni-na-dodavatele-stavebnich-praci-hlavni-pracoviste_6699/; zadávací řízení bylo zrušeno z důvodu ukončení projektu.

⁵⁹ NDA, zadávací řízení na dodavatele rekonstrukce prostor záložního pracoviště. *Nástroj pro veřejné zakázky* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: https://www.profilzadavatele.cz/profil-zadavatele/narodni-archiv_217/nda-zadavaci-rizeni-na-dodavatele-stavebnich-praci-hlavni-pracoviste_6699/.

⁶⁰ Seznam souvisejících formulářů. *Věstník veřejných zakázek* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: <https://old.vestnikverejnychzakazek.cz/cs/Searching/RelatedContracts?Code=226809>.

Již během řešení zakázky na dodavatele stavebních prací hlavního pracoviště byla opět vypsána VZ na zpracování *projektové dokumentace pro provádění stavby hlavního pracoviště NDA*, a to i přes skutečnost, že tato zakázka byla vysoutěžena a zadána již v roce 2011. Řízení bylo vypsáno opakovaně, ale i tak se podařilo vybrat dodavatele. Tím se stala akciová společnost *S-project plus*, se kterou byla dne 18. 12. 2013 podepsána smlouva.⁶¹

Většina zakázek k projektu NDA byla prvně vypsána právě v roce 2012, mezi ně patří například i zakázka na *zajištění publicity*. Potencionální dodavatel měl zrealizovat aktivity spojené s dlouhodobou a krátkodobou informační kampaní k projektu. Do čehož spadaly záležitosti od vizitek a letáčků, přes odborné mezinárodní workshopy a tiskové konference až po slavnostní zahájení provozu. Do řízení se přihlášily čtyři společnosti, z nichž byla 18. 4. 2013 vybrána Value Added, a.s. Podepsaná smlouva byla 12. 12. 2013 doplněna dodatkem, který prodlužoval lhůtu plnění.⁶²

V době, kdy zadavatel stále očekával, že se povede vysoutěžít dodavatele stavebních prací hlavního pracoviště, byla uveřejněna i zakázka na *technický dozor této stavby*. K zakázce, která je na Profilu zadavatele označena jako zrušená, je však zveřejněno pouze odůvodnění účelnosti VZ ze dne 20. 9. 2012.⁶³

Stejně neúspěšná byla i zakázka na *zajištění datových služeb*. V jejím rámci měl být vybrán dodavatel na realizaci dvou na sobě nezávislých datových propojení pracovišť NDA v Praze a Hluboké nad Vltavou.⁶⁴

Z dat, která jsou uvedena u předchozích zakázek je jasně patrné, že nebylo reálně možné splnit vytyčené cíle projektu ani v rámci posunutých termínů z roku 2009. Logicky vzato, muselo dojít k dalšímu posunu plnění. To je patrné i z nového harmonogramu projektu, který byl součástí zadávací dokumentace několika VZ uveřejněných v roce 2012.

⁶¹ Seznam souvisejících formulářů. *Věstník veřejných zakázek* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: <https://old.vestnikverejnychzakazek.cz/cs/Searching/RelatedContracts?Code=238951>.

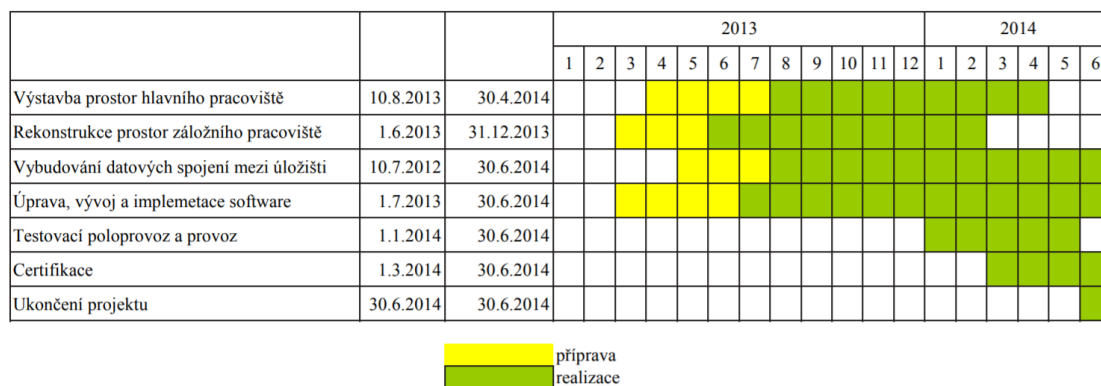
⁶² NDA, zadávací řízení na zajištění publicity. *Nástroj pro veřejné zakázky* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: https://www.profilzadavatele.cz/profil-zadavatele/narodni-archiv_217/nda-zadavaci-řízení-na-zajisteni-publicity_611/.

⁶³ NDA, výběrové řízení na technický dozor investora, hlavní pracoviště. *Nástroj pro veřejné zakázky* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: https://www.profilzadavatele.cz/profil-zadavatele/narodni-archiv_217/nda-vyberove-řízení-na-technicky-dozor-investora-hlavni-pracoviste_726/.

⁶⁴ Seznam souvisejících formulářů. *Věstník veřejných zakázek* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: <https://old.vestnikverejnychzakazek.cz/cs/Searching/RelatedContracts?Code=232752>.

Harmonogram se zabývá časovým rozmezím od 10. 8. 2013 do 30. 6. 2014 a tato lhůta je rozdělena už jen mezi stavení práce, vývoj softwaru a následné testování a certifikaci.⁶⁵

Harmonogram projektu Národní digitální archiv v období 01/2013 - 06/2014

Obrázek č. 2, NDA, zadávací řízení na zajištění publicity: Zadávací dokumentace, příloha 3. Profil zadavatele [online]. 2012 [cit. 2017-07-30]. Dostupné z: [file:///D:/Martina/Sta%C5%BEn%C3%A9%20soubory/1980-2005252%20\(3\).pdf](file:///D:/Martina/Sta%C5%BEn%C3%A9%20soubory/1980-2005252%20(3).pdf).

Ve spojení s problémy vznikajícími okolo veřejných zakázek se zadavatel rozhodl vypsát řízení na *poskytovatele právních a poradenských služeb* a právního poradenství v oblasti veřejných zakázek.

Průběh tohoto řízení byl provázen několika námitkami uchazečů. Jednou z nich byla námitka proti rozhodnutí zadavatele o vyloučení zájemce GORDION, s.r.o. (dále jen GORDION) z účasti na zadávacím řízení. Předpokládaná cena zakázky byla zadavatelem stanovena na 1 530 000 Kč bez DPH, nabídková cena společnosti GORDION však činila pouhých 148 500 Kč bez DPH. Jednalo se samozřejmě o nejnižší nabídku s tím, že návrhy cen dalších soutěžících se pohybovaly přibližně okolo půl milionu korun. Tento markantní rozdíl cenových návrhů pochopitelně vyvolal jisté pochyby.

Nicméně námitce proti vyloučení uchazeče bylo vyhověno a společnost GORDION tak vyhrála zadávací řízení, jejímž hodnotícím kritériem byla nejnižší nabídková cena.

Další námitka na sebe nenechala dlouho čekat. Podala ji advokátní kancelář Duška & Svobodová proti rozhodnutí zadavatele o vítězství společnosti GORDION. Stěžovatel poukazoval na diametrální rozdíly mezi předpokládanou cenou projektu, návrhem GORDIONU a nabídkami ostatních účastníků. Tuto námitku zadavatel odmítl přijmout, kvůli

⁶⁵ Nástroj pro veřejné zakázky: Zadávací dokumentace, příloha 3. *Profil zadavatele* [online]. [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: https://www.profilzadavatele.cz/profil-zadavatele/narodni-archiv_217/nda-zadavaci-rizeni-na-zajisteni-publicity_611/zadavaci-dokumentace-priloha-3_1980/.

čemuž podal stěžovatel návrh na přezkoumání úkonů zadavatele k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Vše vyústilo ve zrušení zadávacího řízení, v jehož oznámení Národní archiv uvádí, že si je vědom jistých pochybení ze své strany a kvůli nemožnosti použít opravné prostředky dospěl až k rozhodnutí o ukončení ZŘ.⁶⁶ Dále je na profilu zadavatele uveřejněno rozhodnutí o tom, že se k 10. 1. 2014 ruší zadávací řízení na poskytovatele právních a poradenských služeb, a to z důvodů zvláštního zřetele.⁶⁷

Ještě více komplikací se objevilo ve spojení se zadávacím řízením *na dodavatele technologií ICT a implementaci a vývoj SW*. Právě průtahy s ní spojené zapříčinily i zrušení dvou z výše popisovaných zakázek. Problémy se zadáním zakázky na dodavatele technologií se vlekly již od prvních pokusů z roku 2010, které již byly zmíněny. Během jednoho z řízení bylo dokonce vzneseno okolo čtyřiceti žádostí o dodatečné informace a některé z nich následně přerostly až v námitky uchazečů.

Jednu z nich podala i společnost Telefónica Czech Republic, a.s. Skrze námitku se uchazeč domáhal prodloužení lhůty na podání nabídek. Zadávací dokumentace byla totiž několikrát, v reakci na upřesňování dodatečných informací měněna, což musí být spojeno i s prodloužením lhůty na vypracování nabídek ze strany uchazečů. Této námitce zadavatel vyhověl.⁶⁸

K ráznému kroku přistoupil uchazeč *AUROTON COMPUTER, spol. s r.o.*, který 24. 6. 2013 vznesl námitku proti zadávacím podmínkám, ve které uvádí následující:

*„Stěžovatel v tom spatřuje porušení § 6 odst. 1 zákona, a protože nelze již dosáhnout jakékoli nápravy z důvodu netransparentnosti celé soutěže, domáhá se stěžovatel v důsledku výše uvedeného **zrušení soutěže**.“*⁶⁹

⁶⁶ Seznam souvisejících formulářů. *Věstník veřejných zakázek* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: <https://old.vestnikverejnychzakazek.cz/cs/Searching/RelatedContracts?Code=237115>.

⁶⁷ NDA, výběrové řízení na technický dozor investora, hlavní pracoviště. *Nástroj pro veřejné zakázky* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: https://www.profilzadavatele.cz/profil-zadavatele/narodni-archiv_217/nda-vyberove-rizeni-na-technicky-dozor-investora-hlavni-pracoviste_726/.

⁶⁸ Námitky k zadávacím podmínkám: NDA, zadávací řízení na dodavatele technologií ICT a implementaci a vývoj SW. *Nástroj pro veřejné zakázky* [online]. 2013 [cit. 2017-08-08]. Dostupné z: https://www.profilzadavatele.cz/profil-zadavatele/narodni-archiv_217/nda-zadavaci-rizeni-na-dodavatele-technologie-ict-a-implementaci-a-vyvoj-sw_1668/namitky-k-zadavacim-podminkam_11209/.

⁶⁹ Námitky proti zadávacím podmínkám: NDA, Zadávací řízení na dodavatele technologií ICT a implementaci a vývoj SW. *Nástroj pro veřejné zakázky* [online]. 2013 [cit. 2017-08-08]. Dostupné z: https://www.profilzadavatele.cz/profil-zadavatele/narodni-archiv_217/nda-zadavaci-rizeni-na-dodavatele-technologie-ict-a-implementaci-a-vyvoj-sw_1668/namitky-proti-zadavacim-podminkam_13279/.

K tomuto návrhu zaujal zadavatel negativní postoj a námitce nevyhověl. Nejednalo se však o poslední těžkosti spojené s tímto řízením. Jako další bod můžeme uvést například to, že uchazeč ICZ a.s. osočil zadavatele z upřednostňování jednoho z dodavatelů, a to státního podniku Česká pošta.⁷⁰

Poslední příspěvek k této zakázce je na Profil zadavatele přidán dne 13. 11. 2013. Jedná se o rozhodnutí zrušení zadávacího řízení, což se stalo spouštěcí událostí i pro ukončování řady výše zmíněných zakázek. Zakázka měla být spolufinancována z prostředků Evropské unie, programem vyhrazeným mezi roky 2007–2013. Projekt tedy musel dodržovat přísná pravidla pro své dokončení, chtěl-li čerpat prostředky z Integrovaného operačního programu.

S ohledem na fakt, že zadávací řízení stále probíhalo a bylo několikrát prodlouženo, se zadavatel rozhodl veřejnou zakázku, s přihlédnutím k ohrožení stanovených termínů pro dokončení projektu zrušit. Také hrozilo, že uchazeči budou podávat další návrhy na přezkoumání úkonů zadavatele Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže, což by situaci jen zhoršilo.⁷¹

Mezi podněty pro zrušení zakázky se řadí i vyjádření Ministerstva vnitra ČR. Od Odboru strukturálních fondů obdržel Národní archiv dne 5. 11. 2013 dopis, ve kterém orgán vyjadřuje své znepokojení vůči vývoji situace a neplnění cílů projektu.⁷²

V průběhu řešení posledního pokusu k získání dodavatele technologií ICT a SW, vypsál zadavatel ZŘ *na poskytovatele konzultačních služeb ICT*. Předmětem zakázky měla být právě i spolupráce se zadavatelem při řešení a plnění zakázky na dodávku technologií ICT a SW pro NDA.⁷³ Zakázka byla ale zadána až 14. 5. 2014, a to uchazeči IT2u Czech s.r.o. Tato společnost byla jedním z devatenácti zájemců přihlášených do zadávacího řízení s tím, že její

⁷⁰ Námitky společnosti ICZ, a.s.: NDA, zadávací řízení na dodavatele technologií ICT a implementaci a vývoj SW. *Nástroj pro veřejné zakázky* [online]. 2013 [cit. 2017-08-08]. Dostupné z: https://www.profilzadavatele.cz/profil-zadavatele/narodni-archiv_217/nda-zadavaci-rizeni-na-dodavatele-technologie-ict-a-implementaci-a-vyvoj-sw_1668/namitky-spolecnosti-icz-a-s_19986/.

⁷¹ Rozhodnutí o zrušení zadávacího řízení: NDA, zadávací řízení na dodavatele technologií ICT a implementaci a vývoj SW. *Nástroj pro veřejné zakázky* [online]. 2013 [cit. 2017-08-08]. Dostupné z: https://www.profilzadavatele.cz/profil-zadavatele/narodni-archiv_217/nda-zadavaci-rizeni-na-dodavatele-technologie-ict-a-implementaci-a-vyvoj-sw_1668/rozhodnuti-o-zruseni-zadavaciho-rizeni_22855/.

⁷² NDA, zadávací řízení na dodavatele technologií ICT a implementaci a vývoj SW. *Nástroj pro veřejné zakázky* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: https://www.profilzadavatele.cz/profil-zadavatele/narodni-archiv_217/nda-zadavaci-rizeni-na-dodavatele-technologie-ict-a-implementaci-a-vyvoj-sw_1668/.

⁷³ Seznam souvisejících formulářů. *Věstník veřejných zakázek* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: <https://old.vestnikverejnychzakazek.cz/cs/Searching/RelatedContracts?Code=345507>.

nabídka na provedení zakázky činila 341 825 Kč s DPH. Na druhou stranu bezkonkurenčně nejvyšší nabídka byla podána společností R.S.C, která navrhovala částku 2 843 000 Kč.⁷⁴

Ve stejném roce byla také vypsána zakázka na *výběr technického dozoru investora při záložním pracovišti*. Na Profilu zadavatele se však objevují jen informace k zadávací dokumentaci a její editované podoby. Tím veškeré zprávy o stavu řízení končí.⁷⁵

Na konferenci Co po nás zbude (CNZ) 2013, která se konala jen pár dní před oficiálním ukončením výše řešené zakázky na *dodavatele technologií ICT a implementaci a vývoj SW*, byla zveřejněna informace, že se termín pro dokončení celého projektu posouvá na 30. 6. 2014, a to z důvodu zrušení právě zmíněného výběrové řízení (VŘ) a změně v legislativě veřejných zakázek.⁷⁶

Za necelých deset měsíců se konala konference Internet ve státní správě a samosprávě (ISSS). Zde Jiří Bernas informuje o dalším posunu lhůty pro dokončení projektu, tentokrát do 30. 6. 2015. Dále uvádí, že snahy o zajištění technologií ICT byly marné a místo toho bude implementován již existující systém Long-term preservation (LTP) Archivematica. Také bylo nutné vypsát veřejné zakázky na dodavatele nezbytného HW a SW a dále na vytvoření Archivního portálu.⁷⁷

Začátkem roku 2014 byl učiněn další pokus na získání *dodavatele technologií ICT*. Cílem zakázky mělo být dodání hardwaru a softwaru nezbytného pro fungování a provoz digitálního archivu. Dalo by se říci, že tato zakázka navazuje na zrušené řízení ohledně dodávky technologií ICT a vývoje SW. Jak předeslal manažer projektu, řeší už jen nezbytné doplnění systému LTP Archivematica.

Ani toto řízení se však neobešlo bez námitek uchazečů. Jejich původcem byla opět i společnost *AUROTON COMPUTER, s r.o.*, která se vyskytuje už u původní zakázky na *dodavatele technologií ICT a SW*. Společnost podala námitku proti úkonům zadavatele

⁷⁴ NDA, zadávací řízení na poskytovatele konzultačních služeb ICT. *Nástroj pro veřejné zakázky*[online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: https://www.profilzadavatele.cz/profil-zadavatele/narodni-archiv_217/nda-zadavaci-rizeni-na-poskytovatele-konzultacnich-sluzeb-ict_2826/.

⁷⁵ NDA, výběrové řízení na technický dozor investora, záložní pracoviště. *Nástroj pro veřejné zakázky* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: https://www.profilzadavatele.cz/profil-zadavatele/narodni-archiv_217/nda-vyberove-rizeni-na-technicky-dozor-investora-zalozni-pracoviste_2978/.

⁷⁶BERNAS, Jiří. Národní archiv ČR. *Co po nás zbude 2013* [online]. [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://drive.google.com/file/d/0B2e0DVGigG-CVHIIN1ZUVk05eEk/edit>.

⁷⁷ BERNAS, Jiří. Národní digitální archiv. ISSS 2014 [online]. ISSS, 2014 [cit. 2017-07-30]. Dostupné z: https://www.issc.cz/archiv/2014/download/prezentace/narodniarchiv_bernass.pdf.

v průběhu zadávacího řízení.⁷⁸ Veškerá dostupné informace končí tím, že zadavatel námitku zamítl. Dále byla na elektronickém tržišti Věstníku veřejných zakázek (VVZ) uvedena informace, ve které je zakázka označena jako zrušená, a to z důvodu hodného zvláštního zřetele, který bude popsán níže.⁷⁹

Poslední zakázka, vypsaná v roce 2014, poptávala *vytvoření softwarového řešení Archivního portálu* s tím, že hardwarové nezbytnosti poskytne sám zadavatel.⁸⁰ Do portálu mají být dodavatelem zahrnuty již realizované moduly a použity navržené vazby mezi částmi portálu, příjmu a přístupu. A to takovým způsobem, aby byli původci schopni předávat přes portál dokumenty k trvalému uložení a zároveň zpětně vyhledávat archiválie ze své oblasti působnosti.⁸¹ Nicméně i tato veřejná zakázka byla ukončena kvůli okolnostem hodným zvláštního zřetele, pro které nelze na zadavateli požadovat další řešení zadávacího řízení.⁸²

I přes veškeré úsilí se totiž nepodařilo v projektu pokračovat a na dalším ročníku konference CNZ bylo ohlášeno, že se projekt NDA ke dni 19. 9. 2014 ruší. Důvodem byly zejména již zmiňované komplikace s výběrem dodavatele na technologie ICT.

Nicméně do ukončení projektu se podařilo realizovat řadu důležitých bodů jako je:

- *prostory záložního pracoviště*
- *validátory PDF a SIP*
- *aplikace pro provádění elektronického skartačního řízení (eSkartace, ePřejímky)*
- *implementace LTP systému Archivematica*
- *ukládání ve dvou úložištích*⁸³

Konec projektu NDA naštěstí neznamenal i konec snah o dokončení samotného digitálního archivu. Národní archiv se rozhodl změnit celkovou strategii postupu při dalších

⁷⁸ NDA, zadávací řízení na dodavatele technologií ICT. *Nástroj pro veřejné zakázky* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: https://www.profilzadavatele.cz/profil-zadavatele/narodni-archiv_217/nda-zadavaci-rizeni-na-dodavatele-technologie-ict_4885/.

⁷⁹ Seznam souvisejících formulářů. *Věstník veřejných zakázek* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: <https://old.vestnikverejnychzakazek.cz/cs/Searching/RelatedContracts?Code=237303>.

⁸⁰ Věstník veřejných zakázek. *NDA, zadávací řízení na vytvoření Archivního portálu* [online]. 2014 [cit. 2017-07-30]. Dostupné z: <https://old.vestnikverejnychzakazek.cz/cs/Searching/RelatedContracts?Code=485110>.

⁸¹ NDA, zadávací řízení na vytvoření Archivního portálu. *Nástroj pro veřejné zakázky* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: https://www.profilzadavatele.cz/profil-zadavatele/narodni-archiv_217/nda-zadavaci-rizeni-na-vytvoreni-archivniho-portalu_5980/.

⁸² §127 odst. 2 písm. d) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek uvádí, že pokud v průběhu zadávacího řízení se vyskytly důvody hodné zvláštního zřetele, včetně důvodů ekonomických, pro které nelze po zadavateli požadovat, aby v zadávacím řízení pokračoval, bez ohledu na to, zda tyto důvody zadavatel způsobil či nikoliv.

⁸³ BERNAS, Jiří. Aktuální stav projektu Národní digitální archiv. *Co po nás zbude* [online]. [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://drive.google.com/file/d/0B2e0DVGigG-CVnk4ZHK1OC11aFU/view>.

snahách o jeho budování, přičemž chtěl být co nejméně závislý na dodavatelích ze soukromého sektoru.⁸⁴

Již 1. 11. 2014 byl spuštěn zkušební provoz NDA založený na kanadském *LTP systému Archivematica*⁸⁵ doplněný o moduly eSkartace a ePřejímky, které vyvinuli samotní pracovníci Národního archivu.⁸⁶

V roce 2015 proběhlo první skartační řízení a předání digitálních archiválií do NDA. Toto skartační řízení z ESSS bylo vyhotoveno na základě skartačního návrhu Krajského úřadu Vysočina, jehož odpovědným archivem je Moravský zemský archiv v Brně. Celé skartační řízení proběhlo za důkladné pomoci pracovníků NA.⁸⁷

Od roku 2015 byla tedy snaha o vypisování VZ pouze na záležitosti, které nemohl obstarat sám archiv. V tomto období byly vypsány i zakázky na *rozšíření informačního systému NDA* s tím, že jedna z nich řešila *SW* a druhá *HW*. První ze zakázek se měla zabývat vytvořením aplikace Archivního portálu. Zadávací řízení skončilo úspěšně a 19. 7. 2015 byla podepsána smlouva se společností LemonBone s r.o.⁸⁸ Druhá zakázka na HW byla také úspěšná a k podpisu smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem Proact Czech Republic, s.r.o. došlo o tři dny později.⁸⁹

Poslední zakázka řešená v roce 2015 se zabývá *rekonstrukcí trafostanice v Hluboké nad Vltavou*. První řízení ze dne 7. 9. 2015 bylo zrušeno, jelikož se do něho nepřihlásil žádný uchazeč. Úspěšné bylo až druhé, ve kterém zvítězila společnost EQOS Energie Česko s r.o.⁹⁰

⁸⁴ Národní archiv: *Projekt NDA II*. [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: <http://www.nacr.cz/2016/12/01/projekt-nda-ii/>.

⁸⁵ STODŮLKA, Zbyšek. Digitales Archiv mit eigenen Kräften? *Portal Kanton St.Gallen* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z:

http://www.staatsarchiv.sg.ch/home/auds/19/_jcr_content/Par/downloadlist_0/DownloadListPar/download_1.ocFile/_Stodulka,%20Zbysek_%20Digitales%20Archiv%20mit%20eigenen%20Kr%C3%A4ften_Erfahrungen%20und%20Herausforderungen%20%5BPr%C3%A4sentation%5D.pdf.

⁸⁶ BERNAS, Jiří a Zbyšek STODŮLKA. Národní digitální archiv: eSkartace – zkušenosti, rizika, řešení. *Co po nás zbude* [online]. ISSS, 2015 [cit. 2017-07-30]. Dostupné z:

https://www.issc.cz/archiv/2015/download/prezentace/na_bernass-stodulka.pdf.

⁸⁷ Digitální archiv 2015. *Národní archiv* [online]. 2015 [cit. 2017-07-31]. Dostupné z: <http://www.nacr.cz/digitalni-archiv/rok-2015/>.

⁸⁸ Rozšíření informačního systému NDA - SW. *Elektronické tržiště Gemin* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: https://www.gemin.cz/verejne-zakazky/rozsireni-informacniho-systemu-nda-sw?r=https%3A%2F%2Fwww.gemin.cz%2Fprofil%2Fnarodni-archiv%3Fcntr_snp_page%3D13.

⁸⁹ Rozšíření informačního systému NDA - HW. *Elektronické tržiště Gemin* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: https://www.gemin.cz/verejne-zakazky/rozsireni-informacniho-systemu-nda-hw?r=https%3A%2F%2Fwww.gemin.cz%2Fprofil%2Fnarodni-archiv%3Fcntr_snp_page%3D13.

⁹⁰ Rekonstrukce trafostanice - Hluboká nad Vltavou. *Elektronické tržiště Gemin* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: https://www.gemin.cz/verejne-zakazky/rekonstrukce-trafostanice-hluboka-nad-vltavou?r=https%3A%2F%2Fwww.gemin.cz%2Fprofil%2Fnarodni-archiv%3Fcntr_snp_page%3D12.

Další ze zakázek byla vypsána na průzkum trhu, díky kterému by NA stanovil předpokládanou hodnotu veřejné zakázky na zpracovatele *studie proveditelnosti a CBA*. Zakázku se však nepovedlo zadat a byla zrušena.⁹¹

I přes tuto skutečnost bylo vypsáno řízení *NDA II, Studie proveditelnosti a CBA*. Předmětem zakázky bylo vyhotovení studie proveditelnosti projektu Národního digitálního archivu II, jeho analýza a případné poradenství dodavatele. Zakázka pro projekt NDA II, který bude popsán o něco níže, byla zadána společnosti Equica, a.s. a hotové dílo mělo být předáno do 30 dnů od podpisu smlouvy, ke kterému došlo 6. 4. 2016.⁹²

Následná zakázka byla opět na provedení průzkumu trhu. Tentokrát měla být stanovena předpokládaná hodnota zakázky *NDA II, HW pro Studii proveditelnosti*. V jejím rámci měla být zajištěna dodávka části HW potřebného pro projekt NDA II.⁹³ Z podobného důvodu bylo vypsáno i řízení *NDA II, SW pro Studii proveditelnosti*. Obě zadávací řízení jsou však na elektronickém tržišti VZ Gemin označena jako zrušená.⁹⁴

Dále byly řešeny dvě zakázky na *Rozšíření informačního systému NDA, HW a SW*. Obě zakázky se podařilo zadat a vítězové řízení měli dodat potřebný HW nebo SW pro projekt Národního digitálního archivu II.⁹⁵

Již z předchozího textu vyplývá rozhodnutí Národního archivu vytvořit další projekt s názvem NDA II. Ten vznikl na základě výzvy IROP č. 17, kterou se zabývá již předchozí kapitola řešící legislativní rámec projektu. Projekt NDA II plynule navazuje na řešení NDA, které probíhalo mezi lety 2011 až 2014. Cílem nového projektu měl být permanentní rozvoj NDA a bezpečné přejímání, ukládání a zpřístupňování digitálních archiválií. V rámci

⁹¹ Studie proveditelnosti a CBA. *Elektronické tržiště Gemin* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: https://www.gemin.cz/verejne-zakazky/studie-proveditelnosti-a-cba?r=https%3A%2F%2Fwww.gemin.cz%2Fprofil%2Fnarodni-archiv%3Fctr_snp_page%3D10.

⁹² NDA II, Studie proveditelnosti a CBA. *Elektronické tržiště Gemin* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: https://www.gemin.cz/verejne-zakazky/nda-ii-studie-proveditelnosti-a-cba?r=https%3A%2F%2Fwww.gemin.cz%2Fprofil%2Fnarodni-archiv%3Fctr_snp_page%3D10.

⁹³ NDA II, HW pro Studii proveditelnosti. *Elektronické tržiště Gemin* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: https://www.gemin.cz/verejne-zakazky/nda-ii-hw-pro-studii-proveditelnosti?r=https%3A%2F%2Fwww.gemin.cz%2Fprofil%2Fnarodni-archiv%3Fctr_snp_page%3D8.

⁹⁴ NDA II, SW pro Studii proveditelnosti. *Elektronické tržiště Gemin* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: https://www.gemin.cz/verejne-zakazky/nda-ii-sw-pro-studii-proveditelnosti?r=https%3A%2F%2Fwww.gemin.cz%2Fprofil%2Fnarodni-archiv%3Fctr_snp_page%3D8.

⁹⁵ Rozšíření informačního systému NDA - HW. *Elektronické tržiště Gemin* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: https://www.gemin.cz/verejne-zakazky/rozsireni-informacniho-systemu-nda-hw-1?r=https%3A%2F%2Fwww.gemin.cz%2Fprofil%2Fnarodni-archiv%3Fctr_snp_page%3D7.

strukturálních fondů bylo na jeho uskutečnění přiděleno 53 000 000 Kč⁹⁶ s tím, že trvání projektu mělo být od listopadu 2016 do září roku 2019.⁹⁷

Již v rámci tohoto projektu bylo vypsáno ZŘ, které poptávalo dodavatel *administrace veřejných zakázek*. Vítězný uchazeč, kterým se stala společnost OTIDEA avz s.r.o, se zavazoval objednavateli poskytovat právní služby v oblasti přípravy a řešení veřejných zakázek, přípravy zadávací dokumentace a návrhů smluv.

Ve smlouvě je uvedeno, že dodavatelova spolupráce má být využita u níže uvedených zakázek, které Národní archiv plánoval vypsát:

- VZ 01 „Pořízení hardware a software“
(předpokládaná maximální hodnota zakázky je 25 322 923,14 Kč bez DPH)
- VZ 02 „Informační systém NDA“
(předpokládaná maximální hodnota zakázky je 7 490 000,00 Kč bez DPH)
- VZ 03 „Archivní portál“
(předpokládaná maximální hodnota zakázky je 5 730 000,00 Kč bez DPH)
- VZ 04. Atestace a posouzení shody
(předpokládaná maximální hodnota zakázky je 619 834,71 Kč bez DPH)
- VZ 05 „Bezpečnostní audit“
(předpokládaná maximální hodnota zakázky je 245 041,00 Kč bez DPH)
- VZ 06 Zvýšení kapacity a stability IS NDA
(předpokládaná maximální hodnota zakázky je 7 722 593,39 Kč bez DPH)⁹⁸

Poslední tři zakázky, které popisují, měly zajistit průzkumy trhu a následný odhad cen plánovaných VZ. V první řadě se jedná o zakázku na Informační systém NDA II, dále pak na IS Archivního portálu (NDA II) a Datové připojení záložního pracoviště. Všechny tyto zakázky jsou však na elektronickém tržišti VZ Gemin označeny jako zrušené.

⁹⁶ DRAŠAROVÁ, Eva a Radka KUBÍNOVÁ. Výroční zprávy: Zpráva o činnosti Národního archivu za rok 2016. *Národní archiv* [online]. Praha, 2017, s. 68, [cit. 2017-08-01]. Dostupné z: http://www.nacr.cz/wp-content/uploads/2015/11/zprava_o_cinnosti_NA_def.pdf.

⁹⁷ BERNAS, Jiří a Zbyšek STODŮLKA. Podrobný program konference ISSS 2017: Národní archivní portál - brána k digitálnímu archivu. *ISSS* [online]. 2017 [cit. 2017-07-31]. Dostupné z: https://www.issc.cz/archiv/2017/download/prezentace/na_bernass.pdf.

⁹⁸ Administrace veřejných zakázek v projektu Národní digitální archiv II. *Elektronické tržiště Gemin* [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: https://www.gemin.cz/verejne-zakazky/administrace-verejnych-zakazek-v-projektu-narodni?r=https%3A%2F%2Fwww.gemin.cz%2Fprofil%2Fnarodni-archiv%3Fcntn_snp_page%3D4.

- V následujících tabulkách jsou zpracovány základní informace o výše popisovaných veřejných zakázkách. První z tabulek pojednává o VZ z VVZ a elektronického tržiště Profil zadavatele, na kterých se většina zveřejněných řízení shodovala, proto jsou popsány ve společné tabulce.⁹⁹

Veřejné zakázky z elektronického tržiště VVZ a Profilu zadavatele ¹⁰⁰						
	Název veřejné zakázky	Datum uveřejnění	Původní lhůta pro podání nabídek	Předpokládaná hodnota veřejné zakázky	Ukončení zakázky	Výsledná hodnota zakázky
1.	Projekt pracoviště pro dlouhodobé ukládání a zpřístupňování dokumentů v digitální podobě	02. 01. 2007	-	Neuvedena	Zrušena	-
		26. 1. 2007	19. 2. 2007	4 201 681 Kč bez DPH	Neuvedeno	-
		8. 8. 2007	-	4 200 000 Kč bez DPH	29. 6. 2007 – zadána ICZ a.s.	4 200 000 Kč bez DPH
2.	NDA, Zadávací řízení na dodavatele technologií ICT a implementaci a vývoj software	29. 11. 2010	-	180 000 000 až 212 200 000 Kč bez DPH	Neuvedeno	-
		27. 10. 2011	19. 12. 2011	214 913 000 Kč bez DPH	Neuvedeno	-
		12. 10. 2012	-	-	Zrušeno	-
3.	NDA, zadávací řízení na projektanta stavebních prací - záložní pracoviště	29. 11. 2010	-	2 500 000 až 3 400 000 Kč bez DPH	Neuvedeno	-
		10. 6. 2011	1. 8. 2011	3 334 124 Kč bez DPH	Zneplatněno	-
		27. 6. 2011	1. 8. 2011	3 334 124 Kč bez DPH	Neuvedeno	-
		27. 10. 2011	-	3 334 124 Kč bez DPH	27. 9. 2011 – zadána G DESIGN, spol. s r. o	475 000 Kč bez DPH
4.	NDA, zadávací řízení na projektanta stavebních prací - hlavní pracoviště	29. 11. 2010	-	-	Neuvedeno	-
		18. 4. 2011	22. 6. 2011	6 662 000 Kč bez DPH	Zneplatněno	-
		17. 5. 2011	22. 6. 2011	6 662 000 Kč bez DPH	Neuvedeno	-
		27. 10. 2011	-	6 662 000 Kč bez DPH	12. 10. 2011 - zadána di5 architekti inženýři s.r.o.	1 070 788 Kč Bez DPH

⁹⁹ V případě, že není u VZ vyplněno některé z políček či je napsáno *Neuvedeno*, nebyly ve zpracovávaných zdrojích určité informace zveřejněny. Zároveň upozorňuji, že jsou informace čerpány z rozdílných zdrojů a v některých případech se jimi zveřejněné informace neshodovaly.

¹⁰⁰ VZ č. 1, 2, 3, 4, 9 byly zveřejněny na VVZ, VZ č. 8, 14 na Profilu zadavatele a VZ č. 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 16 u obou zdrojů.

5.	NDA, zadávací řízení na zajištění publicity	20. 4. 2012	-	4 000 000 až 5 400 000 Kč bez DPH	Neuvedeno	-
		4. 9.2012	29. 10.2012	4 985 800 Kč bez DPH	Neuvedeno	-
		25. 4. 2013	-	5 416 667 Kč bez DPH	18. 4. 2013 - zadána Value Added, a.s	3 708 099 Kč bez DPH
6.	NDA, zadávací řízení na dodavatele stavebních prací, hlavní pracoviště	2. 8. 2012	-	91 431 700 Kč bez DPH	Neuvedeno	-
		1. 7. 2014	-	91 000 000 Kč bez DPH	Neuvedeno	-
		25. 8.2014	18. 9. 2014	91 000 000 Kč bez DPH	26. 9. 2014- zrušena	-
		24. 9. 2014	-	-	zrušena	-
7.	NDA, Zadávací řízení na dodavatele rekonstrukce stavebních prostor, záložní pracoviště	2. 8. 2012	-	31 435 800 Kč bez DPH	Neuvedeno	-
		3. 6. 2013	10. 7.2013	31 435 800 Kč bez DPH	7. 11. 2013 – zadána Metrostav a.s.	22 807 527 Kč bez DPH
		1. 7. 2014	-	-	Neuvedeno	-
8.	NDA, výběrové řízení na technický dozor investora, hlavní pracoviště	20. 9.2012	-	1 339 300 Kč bez DPH	Zrušena	-
9.	NDA, zadávací řízení na zajištění datových služeb	25. 9. 2012	-	-	Neuvedeno	-
10.	NDA, Zadávací řízení na poskytovatele právních a poradenských služeb	6. 11. 2012	-	2 800 000 až 4 960 000 Kč bez DPH	Neuvedeno	-
		12. 2.2013	5. 4.2013	1 530 000 Kč bez DPH	10. 1. 2014 - zrušena	-
		10. 10. 2013	-	-	Neuvedeno	-
		17. 1. 2014	-	-	Zrušena	-
11.	NDA, zadávací řízení na dodavatele technologií ICT a implementaci a vývoj SW	8. 11. 2012	-	214 913 000 Kč bez DPH	Neuvedeno	-
		19. 2. 2013	19. 4. 2013	214 913 000 Kč bez DPH	Zrušena	-
		12. 4. 2013	4. 6. 2013	257 895 600 Kč bez DPH	Zrušena	-
		4. 6. 2013	19. 6. 2013	257 895 600 Kč bez DPH	Neuvedeno	-
		12. 11. 2013	-	-	11. 11. 2013 - zrušena	-
12.	NDA, zadávací řízení na výběr zpracovatele dokumentace pro provádění stavby hlavního pracoviště	26. 11. 2012	-	800 000 až 1 500 000 Kč bez DPH	Neuvedeno	-
		7. 2. 2013	2. 4. 2013	800 000 Kč bez DPH	18. 12. 2013 zadána S-project plus, a.s.	485 000 Kč bez DPH

13.	NDA, zadávací řízení na poskytovatele konzultačních služeb ICT	13. 2. 2013	-	2 960 000 Kč bez DPH	Neuvedeno	-
		8. 7.2013	29. 8.2013	2 960 000 Kč bez DPH	Neuvedeno	-
		21. 5. 2014	-	-	14. 5. 2014 – zadána IT2u Czech s.r.o.	282 500 Kč bez DPH
14.	NDA, výběrové řízení na technický dozor investora, záložní pracoviště	23. 7.2013	12. 8.2013	244 000 Kč bez DPH	Neukončena	-
15.	NDA, zadávací řízení na dodavatele technologií ICT	11. 2. 2014	-	137 000 000 Kč bez DPH	Neuvedeno	-
		23. 6.2014	11. 8.2014	113 200 000 Kč bez DPH	Neukončena	-
		25. 9. 2014	-	-	Zrušena	-
16.	NDA, zadávací řízení na vytvoření Archivního portálu	7. 4. 2014	-	2 000 000 až 2 500 000 Kč bez DPH	Neuvedeno	-
		25. 6.2014	17. 7.2014	2 000 000 Kč bez DPH	Neuvedeno	-
		25. 9. 2014	-	-	Zrušena	-

- Druhá z tabulek je vytvořena pouze na základě informací zveřejněných na elektronickém tržišti VZ Gemin.¹⁰¹ Z vypracované tabulky vyplývá, že většina veřejných zakázek, nebereme-li v úvahu průzkumy trhu na stanovení předpokládané hodnoty zakázky, byla úspěšně zadána.¹⁰²

Veřejné zakázky z elektronického tržiště Gemin ¹⁰³						
	Název veřejné zakázky	Datum zahájení	Původní lhůta pro podání nabídek	Předpokládaná hodnota zakázky	Ukončení zakázky	Výsledná hodnota zakázky
1.	Rozšíření informačního systému NDA-SW	25. 6. 2015	20. 7. 2015	1 230 000 Kč bez DPH	19. 7. 2015 zadána LemonBone s.r.o.	848 700 Kč bez DPH
2.	Rozšíření informačního systému NDA-HW	25. 6. 2015	14. 7. 2015	1 895 000 Kč bez DPH	22. 7. 2015 Zadána Proact Czech Republic, s.r.o.	1 493 000 Kč bez DPH
3.	Rekonstrukce trafostanice – Hluboká nad Vltavou	7. 9. 2015	21. 9. 2015	702 000 Kč bez DPH	Zrušena	-
		22. 9. 2015	6. 10. 2015	702 000 Kč bez DPH	19. 10. 2015 zadána EQOS Energie Česko spol. s r.o.	895 300 Kč bez DPH
4.	Studie proveditelnosti a CBA	25. 1. 2016	29. 1. 2016	-	PT zrušen	-
5.	NDA II, Studie proveditelnosti a CBA	1. 3. 2016	10. 3. 2016	570 000 Kč bez DPH	6. 4. 2016 zadána Equica, a.s.	96 500 Kč bez DPH
6.	NDA II, HW pro Studii proveditelnosti	10. 5. 2016	13. 5. 2016	-	PT zrušen	-
7.	NDA II, SW pro Studii proveditelnosti	10. 5. 2016	13. 5. 2016	-	PT zrušen	-
8.	Rozšíření informačního systému NDA-HW	12. 5. 2016	26. 5. 2016	1 900 000 Kč bez DPH	30. 6. 2016 zadána Netfox s.r.o.	927 050 Kč bez DPH
9.	Rozšíření informačního systému NDA-SW	25. 5. 2016	8. 6. 2016	1 240 000 Kč bez DPH	27. 6. 2016 zadána Notes CS a.s.	1 212 870 Kč bez DPH

¹⁰¹ Národní archiv: Seznam zakázek zadavatele. *Elektronické tržiště Gemin*[online]. [cit. 2017-08-01]. Dostupné z: <https://www.gemin.cz/profil/narodni-archiv>.

¹⁰² V případě, že není u VZ vyplněno některé z políček či je napsáno *Neuveдено*, nebyly ve zpracovávaných zdrojích určité informace zveřejněny. Zároveň upozorňuji, že jsou informace čerpány z rozdílných zdrojů a v některých případech se jimi zveřejněné informace neshodovaly.

¹⁰³ Zakázky na průzkum trhu jsou ty, u kterých není uvedena předpokládaná hodnota zakázky.

10.	Administrace veřejných zakázek v projektu NDA II	16. 9. 2016	3. 10. 2016	340 000 Kč bez DPH	25. 11. 2016 zadána OTIDEA avz s.r.o.	242 000 Kč bez DPH
11.	Informační systém NDA II	1. 12. 2016	30. 12. 2016	-	PT zrušen	-
12.	IS Archivní portál (NDA II)	1. 12. 2016	30. 12. 2016	-	PT zrušen	-
13.	Datové připojení záložního pracoviště	4. 4. 2017	11. 4. 2017	-	PT zrušen	-

4. Současný stav

Jak již bylo uvedeno výše, fungování NDA bylo založeno na již existujícím LTP systému Archivemata a v listopadu roku 2014 byl spuštěn zkušební provoz archivu. Systém Archivemata byl doplněn o moduly, které umožňují výběr a příjem archiválií v digitální podobě. Díky tomu bylo dne 1. 1. 2016 možné spustit ostrý provoz.

Zároveň bylo zahájeno vyplácení peněz na provoz NDA, které mu byly přislíbeny již usnesením vlády č. 611/2013. Díky tomu bylo možné najmout několik IT specialistů a programátorů, kteří pracovali na řešení ICT a pomocných modulů.¹⁰⁴ V návaznosti na to byl systém LTP Archivemata propojen s pomocnými částmi, jako je Validátor PDF a SIP,¹⁰⁵ eSkartace a ePříjemky.¹⁰⁶

Do roku 2016 byla data do archivu přijímána offline. V dubnu roku 2017 se však podařilo naplnit část podstaty § 18b archivního zákona, ve kterém se uvádí, že přes Národní portál mají být za pomoci dálkového přístupu vybírány a přijímány archiválie v digitální podobě.¹⁰⁷ V té době byla totiž uvedena v provoz jedna z dalších funkcionalit archivního portálu, díky čemuž je v současné době možné předávat data do NDA online.¹⁰⁸

Dne 29. 3. 2017 se konalo pracovní setkání uspořádané Národním archivem, jehož cílem bylo informování zaměstnanců specializovaných archivů o současném stavu NDA. Jiří Bernas zde uvedl, že ke dni přednášky bylo provedeno již 9 skartací a 5 přejímek dokumentů. Tento fakt se velice rychle mění, jelikož do dne 10. 4. 2017,¹⁰⁹ kdy se konala konference ISSS, byly provedeny další dvě skartace a přejímky.

Přes Národní archivní portál je v dnešní době možný zejména výběr digitálních archiválií od archivů a původců z ESSS. Výběr archiválií lze provádět ve skartačním řízení i mimo něj a jsou ukládány ve třech replikách. Následně se na portálu data spravují a je u nich definováno oprávnění přístupu uživatelů. To je rozdílné pro správce, archiváře, původce i

¹⁰⁴ *Národní archiv: Projekt NDA II.* [online]. [cit. 2017-08-01].

¹⁰⁵ Malé množství původců bylo schopno vytvořit validní balíčky SIP, proto bylo věnováno hodně pozornosti vývoji Validátoru SIP.

¹⁰⁶ BERNAS, Jiří. Národní digitální archiv — příležitost nebo hrozba pro specializované archivy?: Národní digitální archiv. *Česká archivní společnost* [online]. 2017 [cit. 2017-07-31]. Dostupné z: <http://cesarch.cz/blog/2017/04/20/setkani-zastupcu-specializovanych-archivu-k-problematice-digitalniho-archivnictvi/>.

¹⁰⁷ Zákon č. 167/2012 Sb.

¹⁰⁸ BERNAS, J. a Z. STODŮLKA. ISSS 2017: Národní archivní portál [online]. 2017 [cit. 2017-07-31].

¹⁰⁹ Tamtéž.

badatele a každý z nich má jiné možnosti a pravomoci. V systému jsou také evidovány archivy a původci včetně informací o nich a jimi nahraných digitálních dokumentech.¹¹⁰

Národní archivní portál nebo také portál pro zpřístupnění archiválií v digitální podobě slouží jako vstupní brána do digitálního úložiště. V jeho rámci je možné vyhledávat archiválie podle několika parametrů, například podle archivu, který archiválie spravuje, podle původce, místa vzniku atd. Na portálu jsou zveřejněny v digitální podobě i archivní pomůcky, což usnadňuje orientaci a vyhledávání dokumentů.¹¹¹

Projekt NDA II stále trvá a stanovil si řadu nezbytných cílů pro zlepšení fungování digitálního archivu. Mezi ně patří zejména:

- navýšení kapacity NDA
- zlepšení zabezpečení
- doplnění dalších funkcí a modulů
- průběžná modernizace technologií
- rozšíření o JIP¹¹², mojeID¹¹³ a datové schránky¹¹⁴
- sjednocení komunikačního rozhraní mezi rozdílnými moduly
- umožnění komunikace NDA se systémy spisové služby
- zjednodušení skartačního řízení¹¹⁵

Jedná se o řadu úkolů, jejichž výčet nekončí tímto seznamem. Na většině z nich, jako například na modernizaci technologií, bude ale nutné pracovat neustále.

Projekt NDA II stále trvá a v jeho rámci byla 1. 8. 2017 vypsána další veřejná zakázka *NDA II, VZ02, Informační systém NDA*. Ve spojení s ní mají být plněny výše zmiňované cíle, což jsou zároveň i hlavní záměry samotného projektu. Vítězný dodavatel má totiž zajistit vývoj nových modulů pro informační systém NDA.¹¹⁶ V současnosti funguje při IS NDA pouze modul pro příjem a správu. V rámci vývoje a zajištění všech funkcionalit, které

¹¹⁰ DRAŠAROVÁ, KUBÍNOVÁ. Výroční zpráva 2016. *Národní archiv* [online] 2017 [cit. 2017-08-01].

¹¹¹ BERNAS, J. a Z. STODŮLKA. ISSS 2017: Národní archivní portál [online]. 2017 [cit. 2017-07-31]; Úvod. *Národní archivní portál* [online]. [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://portal.nacr.cz/cs/>.

¹¹² JIP – jednotný identitní prostor umožňující autentizaci uživatele.

¹¹³ mojeID – služba na zřízení a spravování vlastní internetové identity.

¹¹⁴ Datová schránka - elektronické úložiště speciálního typu, určeno k doručování elektronických dokumentů mezi orgány veřejné moci, fyzickými a právnickými osobami.

¹¹⁵ BERNAS, J. a Z. STODŮLKA. ISSS 2017: Národní archivní portál [online]. 2017 [cit. 2017-07-31].

¹¹⁶ Digitální archiv: NDA II, zahájena veřejná zakázka. *Národní archiv* [online]. 2017 [cit. 2017-08-07]. Dostupné z: <http://www.nacr.cz/digitalni-archiv/>.

Národnímu digitálnímu archivu předepisuje zákon, mají být vyvinuty zcela nové části pro příjem a správu. Ty mají být zároveň doplněny o důležitou administraci a přístup.¹¹⁷

V současné době se plánuje další veřejná zakázka, která se bude věnovat dalším inovacím. V návaznosti na modernizaci IS je nutné zlepšovat fungování i Archivního portálu, jako zprostředkovatele přístupu k NDA. Ten má být také doplněn o další moduly, mezi které by mohlo patřit například mojeID zajišťující identifikaci a autentizaci přístupujících subjektů.¹¹⁸

Dále chci zmínit stav záložního pracoviště NDA, které je umístěno v Hluboké nad Vltavou. Stavební práce zde byly po lehkých reklamacích úspěšně dokončeny a zprovoznění se očekává v průběhu druhé poloviny roku 2017. V současné době se provizorně využívají dvě úložiště v archivní budově na Chodovci a jedno v sídle 1. oddělení archivu na třídě Milady Horákové.¹¹⁹ Všechna zmíněná úložiště se tedy nachází na území hlavního města Prahy. Z toho důvodu není splněna podmínka, že mezi hlavním a záložním úložištěm má být minimální vzdálenost 50 kilometrů.¹²⁰

Podle původního projektu mělo být při budově NA vybudováno podzemní úložiště NDA. Tyto plány byly zatím odsunuty na neurčito. Místo toho se jednalo o spolupráci s Archivem hlavního města Prahy a možnosti využití úložiště, které je při něm budováno. Ani tyto plány se nepodařilo zrealizovat a v současné době se řeší provizorní upravení některých prostor Národního archivu tak, aby vyhovovaly úložišti digitálních archiválií.¹²¹

¹¹⁷ Oznámení o zahájení zadávacího řízení: NDA II, VZ 02: Informační systém NDA. *Věstník veřejných zakázek* [online]. 2017 [cit. 2017-08-07]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form02/Display/29229>.

¹¹⁸ Rozhovor s PhDr. Ing. Milanem VOJÁČKEM, PhD., vedoucí oddělení kontroly výkonu spisové služby, fondů státní správy po roce 1992 a elektronických dokumentů 5. oddělení. Praha 4. 8. 2017.

¹¹⁹ Tamtéž.

¹²⁰ § 61 odst. 2 písm. f) zákona 499/2004 Sb. To by se mělo v nejbližší době zprovozněním záložního úložiště v Hluboké nad Vltavou změnit.

¹²¹ Rozhovor s M. VOJÁČKEM. Praha 4. 8. 2017.

5. Vývoj vybraných zahraničních digitálních archivů

V této kapitole se pokouším nastínit základní milníky a snahy pro vznik vybraných zahraničních digitálních archivů. Primárně se zaměřuji na Národní archiv ve Velké Británii, jako příklad z blízkého evropského prostředí. V další podkapitole je popisován digitální archiv při Archives New Zealand, jehož vykreslení má poskytnout pohled na jeden ze zaoceánských modelů digitálního archivnictví. Zmíněné archivy jsem zvolila i s ohledem na dobrou dostupnost informačních zdrojů.¹²²

5.1. Velká Británie – The National Archive

The National Archives (TNA) ve Velké Británii¹²³ vlastní jednu z největších sbírek archiválií na světě, která čítá přibližně jedenáct milionů záznamů.¹²⁴ Jako všechny národní archivy se musí zvládnout postarat jak o historické archiválie, tak o novodobé digitální dokumenty vzniklé z provenience vlády a veřejné správy. Což bylo stejně jako v České republice primárním impulzem pro vznik a vývoj řešení dlouhodobě udržitelného uchovávání a zpřístupňování digitálních dokumentů.

Národní archiv je jedním z průkopníků digitálního uchovávání dokumentů. Pilotní projekty věnující se datovým sadám používaných ve vládních úřadech probíhaly již v letech 1991 až 1993, před tím však nebyla problematika elektronických dokumentů nijak zásadně řešena.¹²⁵

Dva významné projekty, které se věnovaly zachování elektronických záznamů, probíhaly v polovině 90. let. Prvním z těchto projektů archivu byl interní program Electronic Records in Office Systems (EROS). Ten si kladl za cíl zajistit, aby elektronické dokumenty s historickou hodnotou, které jsou vytvářeny nebo vedeny v kancelářských systémech, byly přístupné i v do budoucna.¹²⁶

¹²² Další stručné informace o digitálním archivnictví v zahraničí z legislativního pohledu uvádí Závěrečná zpráva o hodnocení dopadů regulace věcného záměru zákona o Národním digitálním archivu a digitálních archiváliích z r. 2010. Dostupné z: <https://apps.odok.cz/attachment/-/down/KORN7ZDJH8S4>, s. 10–11.

¹²³ The National Archives vznikl v dubnu roku 2003 spojením dvou tehdejších organizací The Public Record Office a Historical Manuscripts Commission.

¹²⁴ What we do. *The National Archives* [online]. [cit. 2017-08-17]. Dostupné z: <http://www.nationalarchives.gov.uk/about/our-role/what-we-do/>.

¹²⁵ Macek, Oskar – Wanner, Michal, Řešení problematiky dlouhodobého ukládání digitálních dokumentů ve Velké Británii – poznatky ze služební cesty. 2002, s. 223.

¹²⁶ SLEEMAN, Patricia. *Notes and Communications: It's Public Knowledge: The National Digital Archive of Datasets* [online]. *Archivaria* 58, 2004 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://archivaria.ca/index.php/archivaria/%20article/view/12483/13600>.

Druhý z programů byl původně nazván Computer Readable Data Archive, později byl však přejmenován na National Digital Archive of Datasets (NDAD). Jeho úkolem bylo vlastně přímé navázání na ochranu v programu EROS a poskytnutí počítačově čitelného datového archivu pro archiválie. Ohledně těchto projektů byly provedeny nezávislé konzultace vztahující se k efektivitě a výši nákladů. Jako nákladově výhodnější byla zvolena varianta zřízení digitálního archivu mimo TNA. Z toho důvodu byla vypsána výběrová řízení a následně podepsána smlouva s University of London Computer Center, která na projektu začala spolupracovat s University of London Library.¹²⁷

Dne 24. březnu roku 1998 byl Národním archivem přijat předložený výsledek testovacích prací a mohly tak začít první kroky na vybudování britského National Digital Archive of Datasets, který měl za úkol chránit strukturované sady dat z vládních počítačových systémů. Ve spojení s budováním NDAD vznikala řada dalších projektů, jako například projekt AD2001, což byl program pro zavedení uživatelských služeb.¹²⁸

Při TNA také vzniklo oddělení evidence záznamů, které spolupracovalo s řadou úředníků z ústředních vládních úřadů a dalších veřejných institucí při výběru a převodu záznamů do digitálního archivu. Bylo také nutné s každým vývojem projektu provádět školení vybraných vládních úředníků tak, aby bylo i nadále co nejlépe dodržováno zachovávání vládních dokumentů, které je definované v zákoně o veřejných dokumentech z roku 1958.

Celá problematika byla pochopitelně spojena i s řadou nezdarů. Některé ze studií byly provedeny bez zásadnějšího přínosu a pár projektů (mezi které měl patřit i pilotní projekt EROS) bylo špatně financováno. Archivní prostor se také potýkal s problémem, který se musel vyskytovat snad v každé zemi. Tím problémem je fakt, že byl nedostatek odborníků kvalifikovaných jak v technických oborech, tak v archivnictví.¹²⁹

Následující roky probíhala řada inovací a speciálních programů, aby byl zajištěn nepřetržitý vývoj digitálního archivu a rozšiřování jeho možností i kapacit. Na začátku 21. století se začalo pracovat na realizaci strategie digitální ochrany elektronických záznamů.

¹²⁷ SLEEMAN, P.: Notes and Communications, s. 2-5.

¹²⁸ Archiving datasets. *The National Archives* [online]. [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/+https://www.nationalarchives.gov.uk/webarchive/archiving-datasets.htm>.

¹²⁹ Macek, O. a Wanner, M., Řešení problematiky. 2002, s. 222–224.

Ve stejné době byl při Public Record Office zřízen nový online katalog jako nástroj pro získávání informací o archiváliích v TNA, který byl pojmenován PROCat.¹³⁰

V rámci projektu NDAD byla nadcházející roky diskutována potřeba dlouhodobého uchování digitálních záznamů. Pro dosažení tohoto cíle bylo nutné zavádět další procesy a systémy. Byla tedy zveřejněna otevřená výzva pro potencionální dodavatele nového digitálního archivního systému, který měl být nainstalován a připraven přijímat záznamy do konce roku 2002. Oficiálně byl však nově vyvinutý systém digitální archivace implementován v březnu roku 2003. Ve výročních zprávách ani v jiné literatuře nebylo však možné dohledat název systému. Nejspíš se ale jednalo o systém *Documents online*, který sloužil k prohlížení digitálních dokumentů v čítárnách archivu.¹³¹

Pro zkvalitnění vývoje bylo při archivu zřízeno oddělení digitálního uchovávání, které mělo dohlížet na dlouhodobou archivaci a ukládání elektronických záznamů. Oddělení dohlíželo i na plán umožnění online přístupu uživatelů k rostoucímu objemu digitálních záznamů předaných z vlády, který měl být dokončen v roce 2006. Do té doby byl přístup veřejnosti k uloženým záznamům zprostředkováván v čítárně Národního archivu.¹³²

Již v roce 2002 vznikl při archivu jeden z digitálních konzervačních nástrojů s názvem PRONOM. Jedná se o aplikaci určenou ke správě informací o formátech souborů používaných k ukládání vládních záznamů.¹³³ V současné době tato online databáze obsahuje informace o více než 1 300 různých formátech digitálních souborů. Umožňuje tak archivářům digitálních záznamů i komukoli jinému zjistit, jaké soubory a v jakém formátu drží.¹³⁴ V prosinci roku 2010 byl zveřejněn prototyp tohoto nástroje, který byl zdarma zpřístupněn i dalším uživatelům.¹³⁵

¹³⁰ Annual report and resource accounts 2001/02. *The National Archives* [online]. [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20060715142521/http://www.nationalarchives.gov.uk/about/operate/reports.htm>.

¹³¹ Uvedeno na základě emailové komunikace se zaměstnanci The National Archives.

¹³² Annual report and resource accounts 2002/03. *The National Archives* [online]. [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20060715142521/http://www.nationalarchives.gov.uk/about/operate/reports.htm>.

¹³³ Annual report and resource accounts 2001/02. [online]. [cit. 2017-08-16].

¹³⁴ Research and collaboration. *The National Archives* [online]. [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://nationalarchives.gov.uk/information-management/manage-information/preserving-digital-records/research-collaboration/>.

¹³⁵ Our performance: Annual report and accounts 2010-11. *The National Archives* [online]. [cit. 2017-08-16].

Dostupné z: <http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20121204131726/https://www.nationalarchives.gov.uk/about/our-performance.htm>.

Dalším důležitým projektem byl Electronic Document and Records Management 2004. Ten byl přípravou na implementaci zákona o svobodném přístupu k informacím, který vstoupil v platnost v roce 2005.

Po zavedení digitálního archivu bylo nutné dále pracovat na jeho inovacích. Z toho důvodu si Národní archiv stanovil pět hlavních cílů, které chtěl splnit do roku 2006. Patřilo mezi ně zlepšení:

- Elektronického přístupu k veřejným záznamům
- Kvality a efektivity veřejných služeb archivu
- Způsobu výběru a správy záznamů
- Uchovávání veřejných záznamů z digitálních médií
- Propagace následného používání veřejných záznamů

S ohledem na plnění podmínky kvalitnějšího ukládání digitálních záznamů testoval archiv možnosti migrace dokumentů uložených ve starých datových formátech na nové, pro zaručení jejich udržitelnosti.¹³⁶

Dále byla řešena instalace systémů správy elektronických záznamů do vládních úřadů. Mezi lety 2004–2005 byl systém zaveden téměř u poloviny z nich a do konce roku 2006 měly být práce kompletně dokončeny. Ve spojení s tím Národní archiv poskytoval poradenství pracovníkům vládních úřadů starajících se o vedení záznamů v elektronických systémech. Společně řešili vytváření a udržování záznamů určených k trvalému uložení. Pro jejich předávání archiv pracoval na vývoji internetového doručovacího systému digitálních záznamů.¹³⁷

Posun ve zveřejňování digitálních archiválií nastal v červnu roku 2006. V té době vznikl pilotní systém pro born-digital¹³⁸ záznamy s názvem Electronic Records Online. Ten umožňoval digitální záznamy zpřístupňovat na internetu a zajistil tak snadný přístup badatelů z celého světa.

¹³⁶ Annual report and resource accounts 2002/03. [online]. [cit. 2017-08-16].

¹³⁷ Reports: Annual report and resource accounts 2004-2005. *The National Archives* [online]. [cit. 2017-08-16].

Dostupné z:

<http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20091003051541/https://www.nationalarchives.gov.uk/about/operate/reports.htm>.

¹³⁸ Elektronicky vytvořené dokumenty.

Jako další krok byl vytvářen webový archiv pro archivaci vládních webových stránek.¹³⁹ Proces archivace webů provádí Národní archiv s cílem zachovat informace zveřejněné na webových stránkách a od roku 2014 i na některých sociálních sítích, které patří ústředním orgánům státu. Tyto materiály jsou pak uchovávány v UK Government Web Archive a v dnešní době i zpřístupňovány online.¹⁴⁰ Webová archivace byla v Národním archivu zahájena již v roce 2003. Některé průkopnické archivace stránek však proběhly již v roce 1996. Od té doby bylo archivováno více než 5 000 webových stránek.

Z programů zajišťujících permanentní vývoj digitálního archivu a jeho služeb je nutné uvést i program Seamless Flow.¹⁴¹ V jeho rámci mělo být do března roku 2007 dosaženo zautomatizování přenosu záznamů a vylepšení návrhu na úložiště digitálních záznamů, a to takovým způsobem, aby byl zajištěn co nejsnazší tok digitálních záznamů od původců až po uchování v archivech a následné zpřístupnění na webových stránkách. V rámci tohoto programu byl také spuštěn portál, který prohledává obsah katalogů a online zdrojů a následně předkládá uživatelům přehledný seznam výsledků.¹⁴²

V roce 2006 byl zaveden systém digitálního úložiště (Digital Repository System), který v té době poskytoval úložiště o velikosti několika terabajtů. Tento systém byl v průběhu času obměňován, a to kvůli narůstající produkci dokumentů. Na jeho základě byl v roce 2012 vybudován nový program s názvem Digital Records Infrastructure (DRI), jehož kapacitu bylo možné několikanásobně rozšiřovat.¹⁴³

V červenci roku 2010 bylo řešeno spuštění legislation.gov.uk., což je online služba, která lidem poskytuje bezplatný a jednodušší přístup ke všem britským zákonům. Jedná se o první integrovanou službu svého druhu na světě.¹⁴⁴

Ve stejné době spolupracoval Národní archiv se soukromou společností Tessella na vývoji systému Safety Deposit Box¹⁴⁵ pro uchovávání digitálních informací. Tento systém byl

¹³⁹ SPENCER, Amanda, John SHERIDAN a David THOMAS. UK Government web continuity: Persisting access through aligning infrastructures. *The International Journal of Digital Curation* [online]. 2009, 4(1), 107-124 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.ijdc.net/index.php/ijdc/article/view/106/81>.

¹⁴⁰ Information on web archiving: UK Government Web Archive. *The National Archives* [online]. [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.nationalarchives.gov.uk/webarchive/information/>.

¹⁴¹ Vznik projektu byl rozdělen na osm částí, z nichž splnění většiny z nich zajistil interně sám archiv a dva z nich získala v rámci zakázek společnost Preservicea.

¹⁴² Reports: Annual report and resource accounts 2005-2006. *The National Archives* [online]. [cit. 2017-08-16]. Dostupné z:

<http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20091003051541/https://www.nationalarchives.gov.uk/about/operate/reports.htm>.

¹⁴³ XML London 2013 – Conference Proceedings [online]. XML London, 2013 [cit. 2017-08-16]. ISBN 978-0-9926471-0-0. Dostupné z: <http://xmllondon.com/2013/>.

¹⁴⁴ Our performance: Annual report and accounts 2010-11. [online]. [cit. 2017-08-16].

ohodnocen cenou Queen's Award for Enterprise v kategorii inovací. V současné době je nabízen jako komerční produkt a využívají ho knihovny a archivy po celém světě.¹⁴⁶

V červnu 2010 byla archivem spuštěna nová online služba Labs, která pomáhá testovat prototypy nových nástrojů a služeb. Dále byl od března roku 2011 v testování i nový online nástroj Discovery, určený pro vyhledávání ve sbírkách archivu. Díky službě Discovery mohou uživatelé nově vyhledávat v katalogu a filtrovat výsledky pomocí více než 100 rozličných kategorií.¹⁴⁷

Národní archiv přebírá každoročně stále narůstající počet vládních záznamů s historickou hodnotou. Záznamy jsou většinou převedeny do Národního archivu nebo na jiné místo vkladu do doby, než jsou starší 30 let. To byla totiž zákonná lhůta pro zpřístupnění záznamů veřejnosti. V rámci programu transparentnosti vlády se však řešilo snížení lhůty na 20 let. Tato změna znamenala markantní nárůst materiálu předávaného do archivu.

Z toho důvodu byl v letech 2011 a 2012 řešen desetiletý plán, který se zabýval katalogizováním a ukládáním archiválií s ohledem na nadcházející nárůst přijatého materiálu o dvojnásobek. Součástí plánu byla i mentorská pomoc archivu vládním a jiným úřadům při revizi, výběru a převodu dokumentů do Národního archivu.

V návaznosti na tuto problematiku byl vytvořen i nový systém digitálního úložiště DRI, ten měl daleko větší kapacitu než předchozí DRS, což je zmíněno výše. Digital Records Infrastructure kontroluje soubory proti virům, určuje jejich formát a identifikuje uzavřené i otevřené záznamy, které pak přidává do online katalogu Discovery.¹⁴⁸

V období mezi roky 2013 a 2014 proběhlo další vylepšení katalogu Discovery. Bylo do něho zařazeno více než milion nových nebo vylepšených popisů záznamů uchovávaných v dalších archivech Velké Británie.¹⁴⁹ Jednalo se o důležitý krok k tomu, aby se Discovery stalo národním zdrojem pro všechny, kteří hledají informace o archivních sbírkách rozmístěných po celé zemi. Kompletní služby v této oblasti měly být zahájeny v letech 2014–2015.

¹⁴⁵ Tessella presented Queen's award. *Tessella* [online]. [cit. 2017-08-17]. Dostupné z: <https://tessella.com/news/tessella-presented-queens-award/>

¹⁴⁶ Our performance: Annual report and accounts 2010-11. [online]. [cit. 2017-08-16].

¹⁴⁷ Tamtéž.

¹⁴⁸ Our performance: Annual report and accounts 2011-12. *The National Archives* [online]. [cit. 2017-08-16].

Dostupné z:

<http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20121204131726/https://www.nationalarchives.gov.uk/about/our-performance.htm>.

¹⁴⁹ V letech 2014 až 2015 obsahoval katalog Discovery přibližně 32 milionů záznamů, z čehož 22 milionů bylo z vlastních sbírek Národního archivu a 10 milionů záznamů z 2 500 jiných archivů po celé zemi.

Dále byla zlepšena řada online služeb, které archiv poskytuje. Například knihovna obrázků, která zprostředkovává přístup k více než 45 000 položkám. Primárně byla určena pro vydavatele a vysílací organizace. V této době je však zpřístupněna online, a tak se stala zdrojem informací i pro běžné uživatele.¹⁵⁰

V aktuální výroční zprávě je opět zmiňován katalog Discovery jako zdroj přístupu k archiváliím v celé Velké Británii. Zpráva také uvádí, že Národní archiv poskytuje platformy a nástroje, které pomáhají ostatním archivům v zemi do katalogu přidávat své sbírky. Nově katalog poskytuje možnost kompletního prohledávání celého textu záznamu nebo aplikační rozhraní, která badatelům usnadňuje přístup k datům archivu a jejich poptávání.

Národní archiv v posledních letech přesunul podstatnou část digitálních záznamů do cloudu,¹⁵¹ což umožňuje dlouhodobou flexibilitu archivních služeb. Jedná se o projekt spadající pod Parliamentary Archives, který se zavázal k provozování veřejného úložiště cloud jako součásti infrastruktury pro uchovávání digitálních dat. Pro předejití problémům se archiv rozhodl využít rovnou dva dodavatele¹⁵² cloudových služeb, jejichž fungování je založeno na rozdílných systémech.¹⁵³

Tato část archivu však neukládá citlivý materiál, a to kvůli obavám o dostatečné zabezpečení dat. Pro nezpřístupněné nebo jinak chráněné archiválie je použit lokální úložný systém. Dále archiv využívá konzervační systém Preservica Enterprise Edition¹⁵⁴, který je integrován jak do cloudu, tak do místního úložiště dat. Díky těmto náležitostem je Parliamentary Archives ukázkou využití hybridní sady řešení pro ukládání dat. Do budoucna je možné případné přezkoumání dvojího způsobu ukládání a následná možnost využití

¹⁵⁰ Our performance: Annual report and accounts 2013-2014. *The National Archives* [online]. [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.nationalarchives.gov.uk/about/our-role/plans-policies-performance-and-projects/our-performance/>.

¹⁵¹ Definice cloudu se mohou lišit dle jeho využití, dalo by se však říci, že se jedná o rozsáhlou síť vzájemně propojených vzdálených serverů (i po celém světě), které fungují jako jeden organismus. Tyto servery jsou navrhovány například pro ukládání a správu dat či doručování obsahu a služeb. Díky cloudu, nemusíme k datům přistupovat pouze z počítače, ve kterém jsou uložena ale i online přes jakékoli zařízení s podporou internetu.

¹⁵² Možnost výběru dodavatelů byla omezená, jelikož často využívali stejné nebo podobné systémy. Nakonec byl vybrán jeden dodavatel, který používá Amazon S3 a druhý se systémem EMC Atmos.

¹⁵³ Our performance: Annual report and accounts 2016-17. *The National Archives* [online]. [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.nationalarchives.gov.uk/about/our-role/plans-policies-performance-and-projects/our-performance/>.

¹⁵⁴ Preservica je společnost, která se zabývá vývojem softwarového řešení pro uchovávání a ochranu digitálních záznamů a která poskytuje více než sto dvaceti organizacím po celém světě. Mezi jejich uživatele patří i 18 amerických státních archivů a 15 národních archivů. Dostupné z: <https://preservica.com/>.

takových poskytovatelů cloudových služeb, kteří jsou akreditováni pro ukládání materiálů s vyšší úrovní zabezpečení.¹⁵⁵

V současné době má Národní archiv digitalizováno více než 80 milionů svých historických dokumentů, které jsou publikovány online.¹⁵⁶ I tak se ale jedná o pouhých 5 % z celkového obsahu archiválií, které archiv drží.¹⁵⁷ Dále se pokračuje v zaznamenávání webových stránek vlády a ukládání těchto informací do webového archivu vlády.

Národní archiv spolupracuje s předními akademickými pracovníky i s řadou zahraničních archivů, s jejichž pomocí se snaží o neustálý vývoj a implementaci nových nástrojů. Digital Preservation Team se i nadále soustředí na otázky týkající se rychlosti a rozsahu přenášených dat při poskytování digitálních záznamů koncovým uživatelům,¹⁵⁸ což je i jedním z hlavních cílů archivu do budoucích let.

5.2. Nový Zéland – Archives New Zealand. Te Rua Mahara o te Kāwanatanga

Archives New Zealand je národním archivem zodpovědným za vládní záznamy. V dřívějších dobách byl archiv samostatným vládním oddělením.¹⁵⁹ Od roku 2011 však spadá, společně s The National Library of New Zealand, pod tamní Ministerstvo vnitra.

V současné době archiv drží více než 80 milionů analogových záznamů ze správní sféry, které se snaží svižně zpřístupňovat veřejnosti. To činí na základě informačního zákona, který zaručuje svobodný přístup k vládním informacím a byl přijat v roce 1982.¹⁶⁰ K archiváliím jsou vypracovávány kvalitní online pomůcky pro vyhledávání jak analogových, tak digitálních dokumentů.

Podíváme-li se více na historii vývoje digitálního archivu Nového Zélandu, je rozhodně nutné začít faktem, že na přelomu let 2005 a 2006 byl při archivu založen tým pro

¹⁵⁵ Digital preservation: Parliamentary Archives. *The National Archives* [online]. [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.nationalarchives.gov.uk/archives-sector/case-studies-and-research-reports/case-studies/digital-preservation/>.

¹⁵⁶ Digitisation and digital archives: Digitised records. *The National Archives* [online]. [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.nationalarchives.gov.uk/about/our-role/transparency/digitisation-and-digital-archives/>.

¹⁵⁷ What's online. *The National Archives* [online]. [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.nationalarchives.gov.uk/help-with-your-research/start-here/whats-online/>.

¹⁵⁸ Our role: Our approach to digital preservation. *The National Archives* [online]. [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.nationalarchives.gov.uk/information-management/manage-information/preserving-digital-records/our-role/>.

¹⁵⁹ Od roku 2000. Timeline. *Archives New Zealand. Te Rua Mahara o te Kāwanatanga* [online]. [cit. 2017-08-17]. Dostupné z: <http://archives.govt.nz/about/timeline>.

¹⁶⁰ Official Information Act; Timeline. *Archives New Zealand Te Rua Mahara o te Kāwanatanga* [online]. 2017 [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <http://archives.govt.nz/about/timeline>.

ochranu digitálních záznamů. O dva roky později vznikl závazek mezi Národním archivem, knihovnou a muzeem Nového Zélandu o spolupráci v oblastech společného zájmu.¹⁶¹

Ve stejném období se řešil i vývoj návrhu strategie digitální kontinuity. Na což v roce 2008 navázalo založení digitální laboratoře a zároveň i spuštění prozatímního digitálního archivu (Interim Digital Archiv).¹⁶²

Roky 2008 a 2009 byly velice plodné co se inovací a vývoje týče. Kromě předchozích záležitostí se archiv opět věnoval i řešení strategie digitální kontinuity. Ta byla definitivně schválena v roce 2009 a byl tak zahájen Akční plán digitální kontinuity. V jeho rámci byly vytyčeny cíle vládního přístupu k zajištění udržitelnosti digitálních záznamů a následné možnosti jejich využití.¹⁶³

V roce 2010 vláda uvolnila finanční prostředky na rozvoj projektu Government Digital Archive (GDA). Ten byl založen na spolupráci Národního archivu a Národní knihovny Nového Zélandu (NK NZ). Měl zajistit vývoj bezpečného systému pro ukládání, uchovávání a průběžné zpřístupňování důležitých veřejných záznamů. Peněžní prostředky na vývoj byly stanoveny na 9,7 milionů novozélandských dolarů (NZ\$) pro Národní archiv a 2,9 milionů NZ\$¹⁶⁴. pro Národní knihovnu Nového Zélandu a měly být čerpány v průběhu následující čtyř let.¹⁶⁵ Na konci tohoto období mělo být financování GDA zahrnuto do běžného rozpočtu vlády.¹⁶⁶

Nově řešený digitální archiv měl být z části založen na stávajícím National Digital Heritage Archive náležícího pod Národní knihovnu. Ta totiž před několika lety získala zákonný mandát na vytvoření modelu pro dlouhodobou ochranu národního digitálního dědictví.¹⁶⁷ První fáze projektu Národní knihovny začala již v roce 2005. V té době byla navázána spolupráce se společností Ex Libris Group a následoval společný vývoj digitálního

¹⁶¹ Archives New Zealand Annual Reports - historical: Annual Report 2009-10. *Dia.govt.nz* [online]. 2010 [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: [https://www.dia.govt.nz/diawebsite.nsf/%20Files/Archives-NZ-Annual-Report/\\$file/Archives_NZ_Annual_Report_2009_10.pdf](https://www.dia.govt.nz/diawebsite.nsf/%20Files/Archives-NZ-Annual-Report/$file/Archives_NZ_Annual_Report_2009_10.pdf).

¹⁶² Tamtéž.

Národní archiv v těchto letech zahájil i rozsáhlé projekty digitalizace stávajících analogových sbírek. Což si stanovil i jako jeden z dlouhodobých cílů, jelikož do roku 2018 chce digitalizovat 90 % z uloženého archivního dědictví.

Annual Reports: Annual Report 2010-11. *Dia.govt.nz* [online]. 2011 [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: [https://www.dia.govt.nz/pubforms.nsf/URL/DIAAnnualReport2010-11.pdf/\\$file/DIAAnnualReport2010-11.pdf](https://www.dia.govt.nz/pubforms.nsf/URL/DIAAnnualReport2010-11.pdf/$file/DIAAnnualReport2010-11.pdf).

¹⁶³ Annual Report 2009-10. [online]. 2010 [cit. 2017-08-10].

¹⁶⁴ Kurz 1 NZ\$ je dnes podle České národní banky roven přibližně 16,244 Kč.

¹⁶⁵ Annual Report 2009-10. [online]. 2010 [cit. 2017-08-10].

¹⁶⁶ HUTAŘ, Jan. *Dlouhodobá ochrana digitálních informací v Národním archivu na Novém Zélandu* [online]. Digital Preservation CZ - BLOG, 2015 [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <http://www.digitalpreservation.cz/2015/05/2752015-prednaska-jan-hutare-slidy-z.html>.

¹⁶⁷ CUBR, Ladislav. *Dlouhodobá ochrana digitálních dokumentů*. Praha, 2010, s. 132.

konzervačního systému. Jeho původní název byl KRONOS, následně byl však přejmenován a v dnešní době je na trhu nabízen jako LTP systém Rosetta. Mezi funkce, které poskytuje, se řadí například správa, uložení, kontrola, správa uživatelů, trvalé úložiště a mnoho dalších.¹⁶⁸

Jeho zprovoznění v NK NZ proběhlo již po třech letech vývoje v roce 2008. Tenkrát byla Knihovna Nového Zélandu první institucí s tímto systémem, dnes je však rozšířen do více než patnácti institucí po celém světě.¹⁶⁹

Národní archiv, který s knihovnou už tenkrát úzce spolupracoval, se rozhodl pro využití této vládní investice za účelem ušetření času i peněz. Ke stávajícímu systému Národní knihovny měly být dokoupeny další licence na LTP Rosetta a doplněny potřebné funkcionality tak, aby systém splňoval veškeré požadavky pro bezpečnost uchovávání vládních digitálních archiválií.

Government Digital Archive je ve výročních zprávách označován jako účinnější a nákladově efektivnější volba oproti jiným plánům na pouhé navýšení kapacity dočasného digitálního úložiště. To mělo být navíc mezi roky 2011 a 2012 kompletně nahrazeno novým GDA, a proto byly v té době provedeny první úspěšné přenosy dat z prozatímního digitálního archivu do úložiště GDA.

Během vývoje bylo nutné propojit Rosettu se stávajícím modulem Archway, zajišťujícím správu, popis, vyhledávání a zpřístupňování archivních fondů. Přesněji se jedná o hlavní online vyhledávací pomůcku archivu, která byla vyvíjena a implementována již v letech 2004 až 2005.¹⁷⁰ Tato aplikace se v dnešní době dělí na dvě části. První je Archway Staff, která je určena pro vnitřní správu. Tou druhou Archway Public pro veřejný přístup a vyhledávání. Novou pomocnou aplikací se stal například INGESTOR pro vkládání digitalizovaných dokumentů do digitálního archivu.¹⁷¹

Další důležitou částí je spravování a přijímání elektronických dokumentů od původců. To bylo dokonce jedním z primárních cílů projektu, který se však nepodařilo splnit v plánovaném časovém horizontu do března roku 2013.

¹⁶⁸ KNIGHT, Steve. *Early learnings from the National Library of New Zealand's National Digital Heritage Archive project*. Pelis, 2010.

¹⁶⁹ HUTAŘ, Jan. *Archivní časopis, ročník 63: Archives New Zealand - Budování digitálního archivu pro dlouhodobou ochranu digitálních dokumentů*. 2013. ISBN ISSN 0004-0398, s. 7.

¹⁷⁰ Annual Report 2009-10. [online]. 2010 [cit. 2017-08-10].

¹⁷¹ HUTAŘ, J. *Archivní časopis, ročník 63: Archives New Zealand*, 2013. ISBN ISSN 0004-0398, s. 18-19.

Government Digital Archive spravoval na přelomu let 2016 a 2017 přibližně 100 terabajtů dokumentů, z toho 97 % jsou digitalizované informace a pouhá 3 % digital born¹⁷² (i přes to, že většina záznamů vytvořených úřady v roce 2016 je elektronického původu). V současné době se pracuje na systémech, které by mohly usnadnit a urychlit přijímání elektronických dokumentů v mnohem větším měřítku. Tento vývoj však musí jít ruku v ruce i s tvorbou nových pokynů pro úřady a se zaručením jejich schopnosti předávat digitální dokumenty do archivu.¹⁷³

To vše patří mezi důvody, proč Národní archiv Nového Zélandu (NA NZ) přichází s vývojem dlouhodobého plánu s názvem Archives 2057. Název poukazuje na fakt, že v roce 2057 bude archiv slavit 100 let od svého založení na základě archivního zákona z roku 1957.¹⁷⁴

V rámci tohoto programu vláda uvažuje o zavedení povinnosti vytvářet všechny vládní dokumenty v digitální podobě. Jako je tomu například v Austrálii od 1. 1. 2016 a v Nizozemsku již do roku 2015.¹⁷⁵ S tím se však pojí nutnost stálého vylepšování příjmu digitálních archiválií od původů.

¹⁷² Elektronicky vytvořené dokumenty.

¹⁷³ Archives 2057 Discussion Document. *NZ Government* [online]. 2017 [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <https://www.govt.nz/browse/engaging-with-government/consultations-have-your-say/archives-2057/opening/>.

¹⁷⁴ Tamtéž.

¹⁷⁵ Tamtéž.

6. Shrnutí

V následujících podkapitolách se zaměřím na zhodnocení vývoje Národního digitálního archivu České republiky v porovnání s vývojem ve Velké Británii a na Novém Zélandu. Okrajově zmiňuji problémy, které se během snahy o vytvoření trvalých úložišť archiválií objevily. Také okomentuji skutečnosti, které vidím jako přínosné pro snazší a plynulejší vývoj digitálního archivu. V neposlední řadě se pokouším nastínit nutné legislativní změny a jiná opatření, která by mohla být užitečná pro lepší fungování Národního digitálního archivu a dalších úkonů s ním spojených.

6.1. Srovnání vývoje NDA a zahraničních digitálních archivů

Skutečný vývoj Národního digitálního archivu České republiky se od původní plánované osy značně odchýlil. Celková doba budování digitálního archivu se výrazně prodloužila a v jejím průběhu se objevovala řada komplikací. Na některých z nich dozajista nesl část své viny samotný archiv. Očividně neměl dostatečné zkušenosti se zadáváním veřejných zakázek podobného rozsahu a důležitosti, což je vidět na průběhu zadávacích řízení a nekompletnosti informací v zadávací dokumentaci. Velká řada problémů však pocházela od účastníků výběrových řízení na veřejné zakázky k projektu. Přeci jen se jednalo o zakázky za nemalé sumy, kvůli čemuž rostla rivalita a nevraživost u některých z účastníků řízení. Výsledkem toho byla nepřeborná řada (někdy i neopodstatněných) žádostí o dodatečné informace a námitek v rámci zakázkových řízení. To všechno nese svou část viny na ukončení projektu.

Původně se měl být v rámci projektu NDA dodán celý informační systém na klíč bez využití zaběhlých systémů a jiných jistot. Zvolený způsob se kvůli vzniklým problémům a nedostatku času jevil jako bezvýchodný. V návaznosti na to se Národní archiv rozhodl celkově změnit strategii pro dosažení hlavních cílů. Byl využit již existující systém pro dlouhodobé uchovávání digitálních dokumentů a díky uvolnění prostředků na fungování NDA mohly být rozšířeny řady zaměstnanců archivu i o několik IT specialistů a programátorů. To Národnímu archivu umožnilo řešit nejnaléhavější technické otázky svépomocí bez zdoluhavého vypisování veřejných zakázek. Ty byly na základě předchozích zkušeností vypsány jen na některé komponenty digitálního archivu, jako je Archivní portál a HW.

V porovnání s vývojem digitálního archivu Nového Zélandu je patrné, že byla zvolena cesta nejmenšího odporu. V té době měla totiž Národní knihovna NZ dostupný systém, na jehož základech se dalo stavět a ušetřit tak značné finanční prostředky i čas. Takové možnosti NA bohužel neměl a byl tak nucen budovat digitální archiv od nuly.

Do jeho vytvoření byly investovány nemalé peníze. Sečteme-li finanční částky přidělené na zadané veřejné zakázky, dostaneme se k částce 38 744 334 Kč, což ale není konečná cena projektu. Je nutné si uvědomit řadu dalších nákladů, jako jsou mzdové výdaje, poplatky za služby a mnoho dalších. V současné době je navíc vypsáno další zadávací řízení a předpokládaná hodnota zakázky je stanovena na 5 340 650 Kč¹⁷⁶. Výhledově se plánuje vypsání dalšího ZŘ. Informace o finanční náročnosti projektů ve Velké Británii nejsou uceleně dostupné, dá se však předpokládat, že náklady byly nemalé. Už jen z důvodu, že se TNA této problematice věnuje řadu let a často využíval nakoupené systémy od soukromých společností. Na Novém Zélandu bylo na řešení této problematiky v roce 2010 uvolněno 12,6 milionů novozélandských dolarů.¹⁷⁷

Další skutečností je, že oba ze zmiňovaných zahraničních archivů postupovaly při vývoji pozvolna. To je nejlépe patrné u příkladu Velké Británie. Archiv se vývoji spojenému s výpočetní technikou věnoval již řadu let. Dosahoval tak nových cílů postupně a v návaznosti na to, jak se vyvíjely technologie a nové potřeby archivu. To mu poskytlo řadu cenných zkušeností a technické zázemí, na kterých mohl stavět. Nejprve byly řešeny první katalogy, pak uložení digitálních archiválií (později trvalé uložení) a následně i přejímání digital born dokumentů. V rámci projektu na vybudování NDA se plánovalo celkové vytvoření trvalého úložiště pro digitální archiválie a přejímání elektronických dokumentů od původců ve skartačním řízení.

Ani u diskutovaných zahraničních archivů však neprobíhal vývoj bez komplikací. U obou z nich se například řešily problémy ohledně zajištění dlouhodobé ochrany digitálních archiválií. Pouhé uložení elektronických dokumentů není tak náročné, byť se jedná o velké objemy dat. Zajistit však uchování všech nezbytných náležitostí, aby byl dokument důvěryhodný v čase a zároveň byla zaručena jeho neměnnost, je daleko obtížnější. Na Novém Zélandu byly práce mírně ulehčeny skutečností, že zde není rozšířeno užívání elektronických podpisů a razítek.¹⁷⁸

¹⁷⁶ Oznámení o zahájení zadávacího řízení. *Věstník veřejných zakázek* [online]. [cit. 2017-08-18]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/Form02/Display/29229>.

¹⁷⁷ Archives New Zealand, Annual Report 2009-10. [online]. 2010.

¹⁷⁸ HUTAŘ, J. *Dlouhodobá ochrana digitálních informací v Národním archivu na Novém Zélandu* [online]. 2015, s. 22.

6.2. Návrh vývoje legislativy a jiných změn

Z řady přednášek a dokumentů vyplývá, že stále přetrvávají problémy ohledně tvorby balíčků SIP, které nesplňují všechny potřebné náležitosti pro předání do digitálního archivu.¹⁷⁹

Problémy v obsahu, kvůli kterým SIP balíčky často neprojdou validací, vznikají převážně z nedůslednosti ze strany původce a nejasného výkladu a definování povinností. Často se proto objevují chyby ve skartačních lhůtách, nepřevedení dokumentů do výstupních formátů či shodě jednoznačného identifikátoru u více dokumentů¹⁸⁰. V nejextrémnějších případech řada povinných náležitostí není vyplněna vůbec. Kvůli tomu vypadají balíčky SIP od každého původce a z rozdílných ESSS úplně jinak.¹⁸¹

Přijímané balíčky SIP sice prochází kontrolou ve Validátoru SIP, nicméně ten v dnešní době zvládne kontrolovat pouze některé prvky technické kvality balíčku. Kontrole podléhá název dokumentu a skutečnost, zda není duplicitní jednoznačný identifikátor dokumentu.¹⁸² V blízké době se plánuje přidání testování obsahu a některých dalších náležitostí, které jsou pro balíčky SIP předepsány ve čtvrté novele Národního standardu pro elektronické systémy spisové služby.¹⁸³

Zásadním problémem je však to, že nejsou vymáhány nezbytné funkce a náležitosti elektronických systémů spisové služby, které jsou do úřadů dodávány řadou rozličných subjektů ze soukromého sektoru a neprocházejí kontrolou žádné certifikační autority.¹⁸⁴

Jasně definování nutných náležitostí ESSS a kontroly jejich dodržování by byly rozhodně přínosným krokem.¹⁸⁵ Systémy by mohly být nastaveny i takovým způsobem, aby nebylo při evidenci dokumentů možné přeskočit zaznamenání nezbytných údajů, jako je například původce, jednoznačný identifikátor a řada dalších.¹⁸⁶

¹⁷⁹ DRAŠAROVÁ, KUBÍNOVÁ. Výroční zpráva 2016. *Národní archiv*, s. 68. [online] 2017 [cit. 2017-08-01].

¹⁸⁰ Jednoznačný identifikátor dokumentu (JID) je definován ve vyhlášce č. 259/2012 Sb. Zde se uvádí, že jde o znak neoddělitelně spojený s dokumentem zajišťující jeho nezaměnitelnost a jedinečnost. JID obsahuje zejména označení veřejnoprávního původce, popřípadě zkratku označení veřejnoprávního původce a alfanumerický kód.

¹⁸¹ BERNAS, J.: Národní digitální archiv: eSkartace – zkušenosti, rizika, řešení. *ISSS 2015* [online].

¹⁸² Tamtéž.

¹⁸³ Národní standard pro elektronické systémy spisové služby, zveřejněný ve věstníku Ministerstva vnitra, částka 57/2017

¹⁸⁴ Rozhovor s M. VOJÁČKEM. Praha 4. 8. 2017

¹⁸⁵ BERNAS, J.: Národní digitální archiv: eSkartace – zkušenosti, rizika, řešení. *ISSS 2015* [online].

¹⁸⁶ Podobné úvahy se objevují i na Novém Zélandu v rámci jejich dlouhodobého plánu Archives 2057. Archives 2057 Discussion Document. *NZ Government* [online]. 2017.

Další nutností je rozšiřování povědomí o důležitosti správné a přesné evidenci dokumentů mezi původci a jejich zaměstnanci. Je důležité plně uvědomění si významnosti řádné evidence dokumentů a možnosti trvalých dopadů způsobených opomenutím některých prvků. Z toho důvodu je potřebné dbát na dostatečné proškolení všech zainteresovaných osob a dostupnost metodik ke správě a životnímu cyklu dokumentů. Dalším prvkem by měl být i kvalitní systém vnitřních auditů původců i vnějších kontrol.¹⁸⁷

Podobná problematika se samozřejmě neobjevuje pouze na našem území. Stejně otázky řeší i NA NZ. Přebírání digital born dokumentů je i zde stále aktuálním tématem. Původci předávají digitální dokumenty do archivu bez přípon, v neznámých formátech či dokonce prázdné. Jejich práce byla o to těžší, že neměli zákonem předepsané ale pouze doporučené výstupní formáty digitálních dokumentů.¹⁸⁸

Tuto problematiku je tedy nutné řešit, jelikož životní cyklus dokumentu začíná právě u původců a veškeré náležitosti, které se opomenou v evidenci, si s sebou dokumenty nesou celý svůj život. V takovém případě není podstatné, jak kvalitní a pružné je uchovávání digitálních dokumentů v nově vybudovaném digitálním archivu, když struktura, která mu předchází, má stále mezery ve fungování. Ani nejlépe řešený digitální archiv si totiž nebude schopen poradit s faktem, že dokument nemá potřebná metadata, které ho definují. Informace o takových dokumentech jsou znehodnoceny již v současnosti, natož po mnoha letech archivního uložení. Čím kvalitnější bude evidování elektronických dokumentů a všech jejich náležitostí, tím snazší bude jejich předávání do archivu a možnost trvalé udržitelnosti obsahu digitálních dokumentů.

Dále bude nutné upravit v archivním zákoně § 18b, ve kterém se hovoří o Národním portálu jako portálu pro zpřístupňování archiválií v digitální podobě.¹⁸⁹ Namísto tohoto názvu je v praxi používán převážně termín Archivní portál případně Národní archivní portál (NArP), což by s ohledem na jeho význam bylo příhodnější. Současná neshoda v terminologii může být pro nezasvěcené lehce matoucí, a je proto nutné jí věnovat pozornost.¹⁹⁰

¹⁸⁷ BERNAS, J. a kol. *Skolióza páteřních informačních systémů spisové služby institucí veřejné správy: léčba a prevence* [online]. ISSS 2016

¹⁸⁸ HUTAŘ, J. *Dlouhodobá ochrana digitálních informací v Národním archivu na Novém Zélandu* [online]. 2015, s. 49, 50, 57.

¹⁸⁹ Zákon č. 499/2004 Sb.

¹⁹⁰ O této nutnosti se ví a v blízké době bude řešena; Rozhovor s M. VOJÁČKEM. Praha 4. 8. 2017

Závěr

V úvodní kapitole byla stručně popsána důležitost digitálních dokumentů a nutnost jejich správného ukládání a zachování pro budoucí generace. V jejím rámci je také vyložena důležitá terminologie z oblasti archivnictví, která nás provází celým textem.

Neodmyslitelným bodem práce je zasazení problému do historického kontextu a popsání vývoje legislativy a jiných norem, které měly vliv na zahájení projektu Národního digitálního archivu a jeho následný vývoj.

Hlavním cílem bakalářské práce však bylo popsání vývoje Národního digitálního archivu jako trvalého úložiště digitálních archiválií a autority zodpovědné za přejímání elektronických dokumentů ve skartačním řízení. Ve spojení s tím bylo nutné zmínit i primární snahy o využití výpočetní techniky pro archivní účely, které se na našem území objevují již v 80. a 90. letech minulého století. Z toho důvodu nastiňuji první projekty, které k této problematice vznikaly.

Pro co nejpřesnější popsání reálného vývoje NDA jsem se rozhodla čerpat informace ze zadávacích řízení, která NA vypisoval na zajištění dodavatelů zakázek. Z těchto informací jsem dále vypracovala dvě tabulky, které obsahují základní informace o veřejných zakázkách a jejich stavu. Díky tomu je poskytnut podrobný vhled do řešených záležitostí i celého průběhu projektu.

Pro lepší orientaci čtenářů v celkové problematice a obtížnosti trvalého uložení digitálních dokumentů nabízím i nástin vývoje v zahraničí. V této části jsem popsala historii vývoje digitálních archivů ve Velké Británii a na Novém Zélandu.

V návaznosti na výše zmíněnou část jsem provedla objektivní zhodnocení vývoje a porovnání všech tří popisovaných digitálních archivů. Ve spojení s tím upozorňuji na aktuální problémy, které je potřeba v blízké budoucnosti řešit, a to takovým způsobem, aby Národní digitální archiv konečně dostal všech svých povinností, které mu předepisuje archivní zákon.

Na úplný závěr je nutné konstatovat, že vývoj Národního digitálního archivu rozhodně neskončí společně s projektem NDA II. S ohledem na rychlý vývoj technologií se mění i požadavky na uchovávání a předávání digitálních dokumentů. Z toho důvodu bude tato problematika stále aktuální a archiv bude muset i v budoucnu hbitě reagovat na požadavky společnosti vztahující se k digitálním archiváliím a jejich trvalému uložení.

Seznam použité literatury

Literatura

Aby na nic a na nikoho nebylo zapomenuto: K jubileu ústředního archivu českého státu 1954–2004. Praha: Státní ústřední archiv v Praze, 2004. ISBN 80-86712-11-7, str. 200.

BERNAS, Jiří. *Národní digitální archiv. Knihovna* [online]. 2009, roč. 20, č. 1, s. 22-29 [cit. 2017-07-30]. Dostupný z WWW: <<http://knihovna.nkp.cz/knihovna91/bernas.htm>>. ISSN 1802-8772.

HUTAŘ, Jan. *Archivní časopis, ročník 63: Archives New Zealand - Budování digitálního archivu pro dlouhodobou ochranu digitálních dokumentů.* Ministerstvo vnitra České republiky - Sekce archivní správy, 2013. ISBN ISSN 0004-0398.

KNIGHT, S., 2010. Early Learnings from the National Library of New Zealand's National Digital Heritage Archive Project. *Program*, vol. 44, no. 2, pp. 85-97 Library & Information Science Abstracts (LISA); ProQuest Central. ISSN 00330337. DOI <http://dx.doi.org/10.1108/00330331011039454>

KNOLL, Adolf. *Digitalizace vzácných dokumentů. Ikaros* [online]. 1999, ročník 3, číslo 9 [cit. 2017-07-29]. urn:nbn:cz:ik-10390. ISSN 1212-5075. Dostupné z: <http://ikaros.cz/node/10390>

KUNT, Miroslav a Tomáš LECHNER. *Spisová služba.* Praha: Leges, 2015. ISBN 978-80-7502-083-3.

Macek, Oskar – Wanner, Michal: Co by se stalo kdyby? Problémy a možné důsledky vyplývající z využívání výpočetní techniky ve společnosti. *Archivní časopis*, 2000, roč. 50, č. 1, s. 1–8

Macek, Oskar – Wanner, Michal, Řešení problematiky dlouhodobého ukládání digitálních dokumentů ve Velké Británii – poznatky ze služební cesty. 2002, s. 219–225

Projekt pracoviště pro dlouhodobé ukládání a zpřístupňování dokumentů v digitální podobě [online]. 2008 [cit. 2017-07-30]. Dostupné z: http://www.nacr.cz/wp-content/uploads/2015/12/nda_proj1.pdf. Technologický projekt, s. 275

SLEEMAN, Patricia. *Notes and Communications: It's Public Knowledge: The National Digital Archive of Datasets* [online]. *Archivaria* 58, 2004 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://archivaria.ca/index.php/archivaria/issue/view/417/showToc>.

SPENCER, Amanda, John SHERIDAN a David THOMAS. UK Government web continuity: Persisting access through aligning infrastructures. *The International Journal of Digital Curation* [online]. 2009, 4(1), 107-124 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.ijdc.net/index.php/ijdc/article/view/106/81>.

SULITKOVÁ, Ludmila a Radek POKORNÝ. *Archivnictví a spisová služba: Archivní teorie a metodika* [online], s. 45 [cit. 2017-08-17]. Dostupné z: http://ff.ujep.cz/archivnictvi/archivni_teorie.pdf

ŠTOURAČOVÁ, Jiřina. *Úvod do archivnictví*. Brno: MU Brno, 2002. 6 s. ISBN 80-210-2216-7.

VOJTÁŠEK, Filip. *Dlouhodobá archivace digitálních dokumentů*. *Ikaros* [online]. 2000, ročník 4, číslo 10 [cit. 2017-07-29]. urn:nbn:cz:ik-10646. ISSN 1212-5075. Dostupné z: <http://ikaros.cz/node/10646>

XML London 2013 – Conference Proceedings [online]. XML London, 2013 [cit. 2017-08-16]. ISBN 978-0-9926471-0-0. Dostupné z: <http://xmllondon.com/2013>

Právní předpisy

Národní standard pro elektronické systémy spisové služby, zveřejněný ve věstníku Ministerstva vnitra, částka 57/2017

Usnesení vlády České republiky č. 11/2004 k dlouhodobému uchovávání a zpřístupňování dokumentů v digitální podobě

Usnesení vlády České republiky č. 447/2008 k zabezpečení plnění úkolů ve věci vybudování Národního digitálního archivu

Usnesení vlády České republiky č. 536/2008 o strategických projektových záměrech pro čerpání finančních prostředků ze Strukturálních fondů Evropské unie v rámci Smart Administration

Usnesení vlády České republiky č. 611/2013 Informace o stavu projektu vybudování národního digitálního archivu a předpokladech zajištění jeho standardního provozu

Vyhláška č. 191/2009 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby

Vyhláška č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby

Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů

Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů

Zákon č. 190/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Zákon č. 167/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

Internetové zdroje

Altran's World Class Center for Analytics. *Tessella* [online]. [cit. 2017-08-17]. Dostupné z: <https://tessella.com/>

Archivaria, The Journal of the Association of Canadian Archivists | ISSN: 1923-6409
Dostupné z: <http://archivaria.ca/index.php/archivaria>

Archives New Zealand. Te Rua Mahara o te Kāwanatanga [online]. [cit. 2017-08-10].
Dostupné z: <http://archives.govt.nz/>

CNZ - Co po nás zbude. *Co po nás zbude* [online]. [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <http://www.cnz.cz/>

Cesarch. *Česká archivní společnost* [online]. [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <http://cesarch.cz/>

Digital Preservation CZ - BLOG [online]. [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <http://www.digitalpreservation.cz/2015/05/2752015-prednaska-jan-hutare-slidy-z.html>

DotaceEU.cz [online]. [cit. 2017-08-17]. Dostupné z: <https://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Microsites/IROP/Vyzvy/Vyzva-c-17-e-Legislativa-a-e-Sbirka,-rozvoj-Narodniho-digitalniho-arch>

Elektronické tržiště Gemin [online]. [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <https://www.gemin.cz/profil/narodni-archiv>

International Journal of Digital Curation [online]. [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.ijdc.net/index.php/ijdc/index>

ISSS 2017 [online]. [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <https://www.issc.cz/>

ISVZ. *Informační systém o veřejných zakázkách* [online]. [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <http://www.isvz.cz/ISVZ/Podpora/ISVZ.aspx>

Masarykův ústav a archiv Akademie věd České republiky [online]. [cit. 2017-08-19]. Dostupné z: <https://www.mua.cas.cz/>

Národní archiv [online]. [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <http://www.nacr.cz/>

Úvodní strana. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/>

Profil Zadavatele. *Nástroj pro vyhledávání zakázek* [online]. [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <https://www.profilzadavatele.cz/>

The Department of Internal Affairs Te Tari Taiwhenua. *Dia.govt.nz* [online]. [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <https://www.dia.govt.nz/>

The National Archives [online]. [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.nationalarchives.gov.uk/>

Věstník veřejných zakázek - Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <https://www.vestnikverejnychzakazek.cz/>

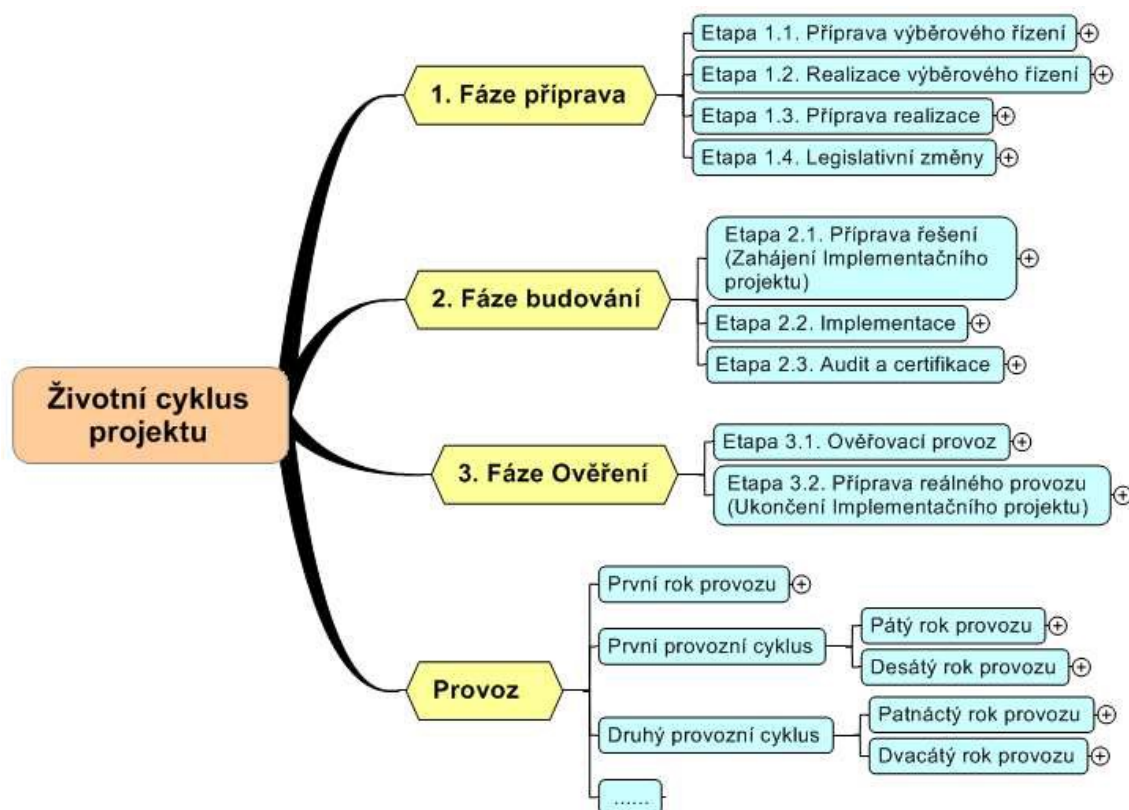
Welcome to Govt.nz. *NZ Government* [online]. [cit. 2017-08-10]. Dostupné z: <https://www.govt.nz/>

XML London 2013 [online]. [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://xmllondon.com/2013/>

Další zdroje

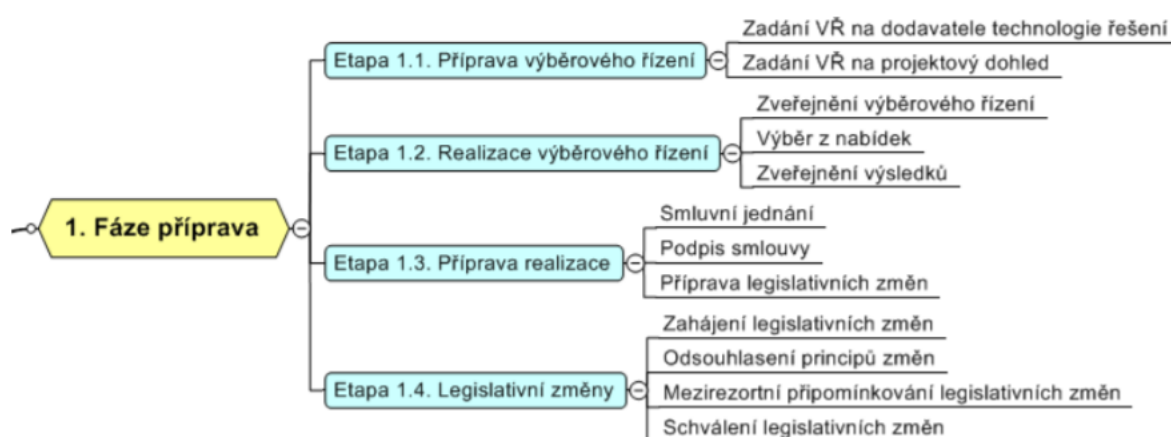
Rozhovor s PhDr. Ing. Milanem VOJÁČKEM, PhD., vedoucím oddělení kontroly výkonu spisové služby, fondů státní správy po roce 1992 a elektronických dokumentů 5. oddělení. Praha 4. 8. 2017

Seznam příloh

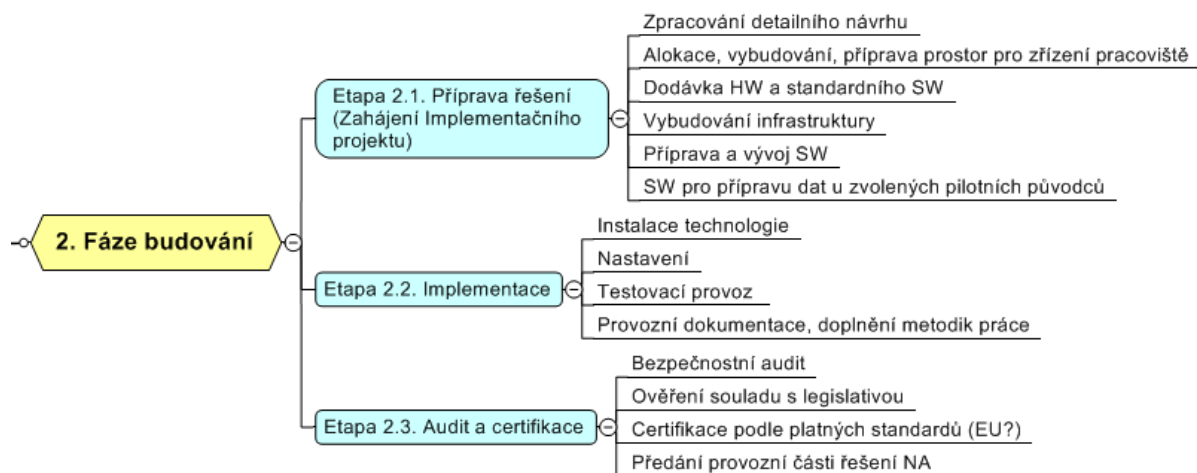

Příloha č. 1

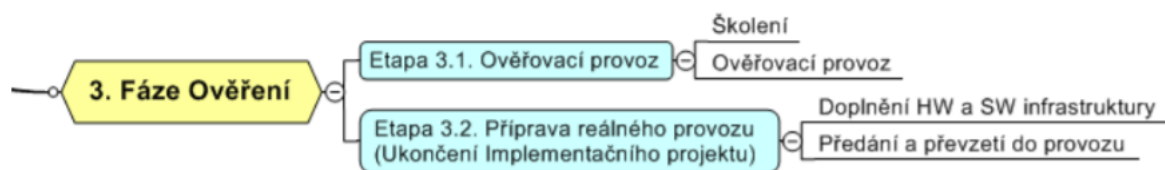
Přílohy č. 1 – 5 Schéma etap budování NDA; Projekt pracoviště pro dlouhodobé ukládání a zpřístupňování dokumentů v digitální podobě [online]. 2008 [cit. 2017-07-30]. Dostupné z: http://www.nacr.cz/wp-content/uploads/2015/12/nda_proj1.pdf. Technologický

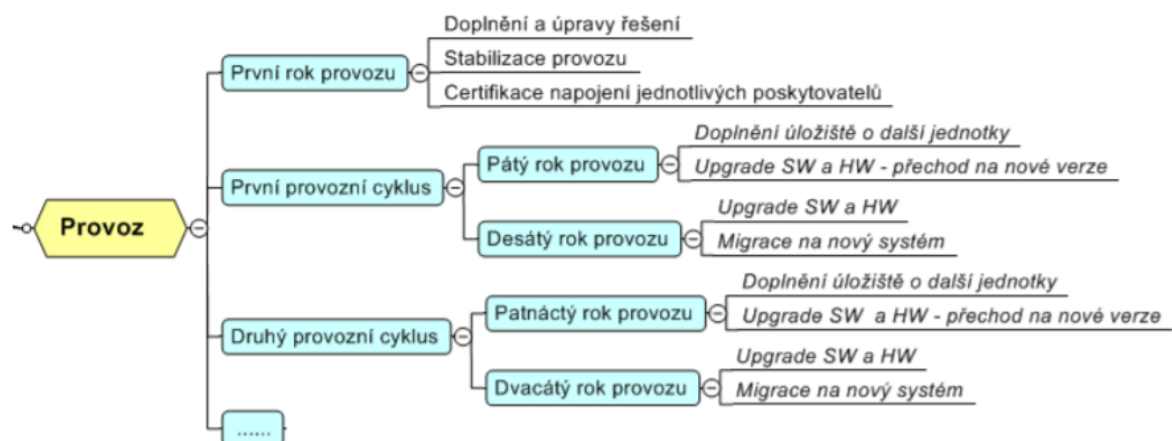
Příloha č. 2

Příloha č. 3

Příloha č. 4

Příloha č. 5